

Návrh rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací v obci Vlčnov

Alice Ružáková

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Alice Ružáková
Osobní číslo: M18995
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Návrh rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací v obci Vlčnov

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte základní teoretické východiska oblasti kultury v návaznosti na místní rozvoj.

II. Praktická část

- Představte současný stav oblasti kultury ve Vlčnově a vymezte hlavní rozvojové problémy.
- Navrhněte opatření k podpoře rozvoje lokální kultury ve Vlčnově.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ANHEIER, Helmut. *Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy*. 2nd edition. Abington, Oxon: Routledge, 2014, 450 p. ISBN 978-0-4155-5046-8.
BAČUVČÍK, Radim. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM, 2011, 190 s. ISBN 978-808-7500-019.
KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada, 2018, 203 s. ISBN 978-80-2473-075-2.
NEKOLNÝ, Bohumil. *Paradigmata moderní kulturní politiky*. Praha: Institut umění – Divadelní ústav, 2014, 107 s. ISBN 978-80-7008-317-8.
Příručka rozvoje místní kulturní politiky: kroky, nástroje, případové studie. Brno: Barrister & Principal, 2016, 146 s. ISBN 978-80-7008-368-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2021**

L.S.

---

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18. 5. 2021

Jméno a příjmení: Alice Ružáková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Vypracovaná bakalářská práce se zaměřuje na rozvoj kulturních aktivit neziskových organizací v obci Vlčnov. Obec Vlčnov je známá svou bohatou kulturou a folklórem. Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, rozděluje se na praktickou a teoretickou část. Teoretická část vychází z odborné literatury, charakterizuje neziskový sektor a pojmy spojené s kulturními aktivitami. V praktické části popisují socioekonomickou analýzu obce Vlčnov, neziskové organizace, kulturní akce, tradice a zvyky. Na závěr je provedena kvalitativní metoda, konkrétně písemné dotazníkové šetření s obyvateli Vlčnova a širší veřejností. Podle analýzy místní kultury a dotazníkového šetření budou navrženy aktivity pro rozvoj kultury v obci Vlčnov.

Klíčová slova: neziskové organizace, kulturní aktivity, folklór, rozvoj, dotazník, obec, Vlčnov

ABSTRACT

This bachelor thesis is focusing on development of cultural activities organized by non profit organizations in municipality of Vlčnov. The Vlčnov municipality is renowned for its rich folklore culture. The Bachelor's thesis is split into two parts, a practical part, and a theoretical part. The theoretical part is based on scientific literature, it is characterizing the non profit sector and terms connected with cultural activities. In the practical part, I focus on describing the socioeconomic analysis of the Vlčnov municipality, nonprofit organizations, cultural events, traditions and customs. Towards the finish of the thesis, I have used a qualitative research, specifically a written survey with the residents of Vlčnov and a wider audience. Based on the analysis of local culture and the survey, I will construct a plan for cultural development in the municipality of Vlčnov and to contribute to its growth.

Keywords: non profit organizations, cultural activities, folklore, development, questionnaire, municipality, Vlčnov

PODĚKOVÁNÍ

Srdečně děkuji vedoucímu práce panu Ing. Lukášovi Dankovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, za jeho pomoc, cenné rady a obci Vlčnov za poskytnuté materiály k praktické části. Dále bych chtěla poděkovat rodině a přátelům za podporu.

„Neříkej, že to nejde, raději řekni, že to zatím neumíš.“ Tomáš Baťa

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 NEZISKOVÝ SEKTOR	12
1.1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE	13
1.2 TYPOLOGIE NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	14
1.2.1 Členění neziskových organizací podle kritéria globálního charakteru	14
1.2.2 Členění neziskových organizací podle předmětu jejich činnosti	15
1.2.3 Členění neziskových organizací na státní a nestátní	16
1.2.4 Členění neziskových organizací podle způsobu financování.....	18
1.3 SPOLEK, NADACE A NADAČNÍ FONDY, OBECNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST	19
1.3.1 Spolek.....	19
1.3.2 Nadace a nadační fondy	20
1.3.3 Obecně prospěšná společnost.....	21
2 KULTURA A KULTURNÍ POLITIKA	22
2.1 KULTURA	22
2.2 KULTURNÍ DĚDICTVÍ	23
2.3 TRADIČNÍ LIDOVÁ KULTURA	24
2.4 KULTURNÍ KRAJINA.....	24
2.5 LOKÁLNÍ KULTURA	25
2.5.1 Nehmotné prvky lokální kultury	26
2.5.2 Hmotné prvky lokální kultury	27
2.5.3 Aktéři lokální kultury	29
2.6 PŘÍSTUPY K ROZVOJI KULTURY	29
2.6.1 Regionální zdroje	29
2.6.2 Centrální zdroje	30
2.7 EVROPSKÁ UNIE	30
2.8 UNESCO.....	31
2.9 MINISTERSTVO KULTURY	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE VLČNOV	35
3.1 HISTORIE.....	35
3.2 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ OBCE VLČNOV	35
3.3 MIKROREGION.....	36
3.5 SPRÁVA OBCE.....	37
3.6 EKONOMICKÁ SITUACE.....	38

3.6.1	Schválený rozpočet obce na rok 2021	38
3.7	STRATEGICKÉ CÍLE	39
4	ANALÝZA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	42
5	SOUČASNÝ STAV KULTURY	46
5.1	TRADICE A ZVYKY	46
5.2	KULTURNÍ PAMÁTKY	49
5.2.1	Přírodní památky	51
6	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A ROZHOVOR	52
6.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ PRO VEŘEJNOST	52
6.2	ROZHOVOR S VYBRANÝM SUBJEKTEM.....	58
6.3	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU A ROZHOVORU.....	59
7	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ KULTURY	60
7.1	NA ZÁKLADĚ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	60
7.2	DALŠÍ NÁVRHY.....	61
	ZÁVĚR	64
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	69
	SEZNAM OBRÁZKŮ	70
	SEZNAM TABULEK.....	71

ÚVOD

Kultura je každodenní součástí našeho života, která nás obklopuje. Pro rozvoj obcí je klíčová, z tohoto důvodu jsem si vybrala obci Vlčnov, která vyniká kulturním bohatstvím a je známá především tradicemi, například Jízdou králů. Narodila jsem se v oblasti Slovácka a momentálně žiji v Uherském Brodě, kde se nachází veškerý kulturní proces propojený s folklórem, lidovými tanci, kroji a muzikou.

Moje bakalářská práce se dělí na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretickou část rozdělují na dvě kapitoly, čerpám z vybraných odborných knih a internetových zdrojů. V první kapitole se věnuji neziskovému sektoru nebo tzv. třetímu sektoru. Zařazuji zde neziskové organizace, které stručně charakterizuji a rozdělují podle vybraných kritérií. Dále popisují spolky, nadace a nadační fondy, které se spoluúčastní na dění obce a promítají se i v praktické části. Druhá kapitola je zaměřena na kulturu a kulturní politiku. Zařadila jsem zde koncept kulturního dědictví, tradiční lidové kultury, kulturní krajiny a lokální kultury. Poté se zaměřím na kulturu národní, jejímž ústředním orgánem v ČR je Ministerstvo kultury. V nadnárodní kultuře zmiňuji UNESCO a Evropskou unii, včetně fondů a programu Kreativní Evropa.

Součástí praktické části je pět kapitol. Analyzuji zde socioekonomickou stránku obce, do které spadá poloha, stručná historie, vývoj rozpočtu za určité časové období. Dílčí částí socioekonomické analýzy je rozbor místních neziskových organizací a příspěvkové organizace.

V návrhové části budu zmiňovat strategické cíle obce do budoucna.

Dotazníkovému šetření předchází rozbor kulturních aktivit, které se v obci pravidelně uskutečňují a taktéž výčet kulturních a přírodních památek.

Další částí mé bakalářské práce je již zmíněné dotazníkové šetření, které je zaměřeno na rozvoj kulturních aktivit v obci. Vybraní respondenti jsou obyvatelé obce Vlčnov a okolních obcí se zájmem o kulturní dění. Mezi klíčové respondenty patří místostarostka obce a osoby podílející se na kulturním životě.

V návrhové části vytvářím návrh kulturní akce, která by umožnila obci přispět k rozvoji kulturních aktivit, pomocí obyvatel podporující kulturní dění v obci.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Téma mé bakalářské práce jsem si vybrala proto, neboť obec Vlčnov oplývá zajímavými tradicemi. Účelem mé práce bude objektivně popsat současnou kulturní situaci v této obci. Zaměřím se na místní neziskové organizace, které se soustřeďují na lokální kulturu a pořádají kulturní i tradiční akce.

V teoretické části aplikuji metodu literární rešerše, kde budu čerpat z vybraných literárních a internetových zdrojů. V následující kapitole hodlám rozebírat socioekonomickou stránku obce Vlčnov a analyzovat její současný stav kultury.

Empirické šetření se bude opírat o kvalitativní výzkum, jelikož prostřednictvím dotazníkového šetření se mohu věnovat obyvatelům i široké veřejnosti.

Pro návrh rozvoje kulturních aktivit v obci Vlčnov jsem si zvolila dotazníkové šetření. Pomocí výsledků daného šetření si stanovím cíl, který mi bude nápomocen při navrhování vybrané kulturní akce. Tato akce bude odpovídat výsledkům dotazníkového šetření, jejímiž respondenty budou obyvatelé obce Vlčnov, ale i obyvatelé okolních obcí.

Ve výsledku ukončeného šetření očekávám kulturní rozvoj obce a cestovního ruchu, konkrétněji vyšší účast na kulturních akcích.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÝ SEKTOR

Neziskový sektor je někdy označován jako „třetí sektor“. Vzniká kvůli zájmu a požadavkům občanů a nastupuje v době, kdy rodina, stát, podniky a společnost nestačí plnit své funkce. I přes všechny faktory může neziskový sektor zasáhnout i do ostatních státních resortů. V posledních letech si získal velký význam v oborech – zabezpečování sociální péče, vzdělávání, v rozvoji mezinárodních vztahů, životního prostředí, umění, kultury. (Helmut, 2014, s. 4)

Neziskový sektor plní funkce ekonomické, politické, a především sociální funkci. Rozděluje se na soukromý a veřejný.

Tento sektor se nejvíce zaměřuje na dobročinnost lidí a na lidi, kteří jsou schopni pomáhat ostatním a řešit jejich problémy. Charakteristika neziskového sektoru v jednotlivých zemích je velmi odlišná, protože se zde zrcadlí angažovanost obyvatelstva a snaha prosadit si svůj názor.

„Neziskový sektor se tak díky svému rozrůstání stává důležitou oblastí národního hospodářství, což však často prohlubuje problémy spojené s vymezením a definováním neziskových sektorů.“ (Hejduková, 2018, s. 28)

Obrázek 1 Členění národního hospodářství, Zdroj: Rejzler, 2010, s. 13

Národní hospodářství se dělí na ziskový a neziskový sektor. Neziskový sektor se dále člení na veřejný, soukromý a domácí sektor. Dle jiných členění světových ekonomů se také používá následující dělení u neziskového sektoru:

- Veřejný x soukromý
- Neziskový x ziskový
- Formální x neformální

Obrázek 2 Pozice neziskového sektoru v národním hospodářství podle V. Pestoffa, Zdroj: Rekořík, 2010, s. 20

Existují subjekty, které jsou řazeny podle Pestoffova trojúhelníku národního hospodářství do neziskového sektoru. Jedná se o sektor a instituce, které nemají jako hlavní prioritu dosažení zisku. (Stejskal, 2012, s. 2001)

Na obrázku se nachází čtyři sektory: soukromý ziskový, veřejný neziskový, soukromý neziskový a sektor domácí.

1.1 Neziskové organizace

Smyslem založení neziskových organizací je vyhovět potřebám jedinců a konkrétním skupinám občanů.

Užití slova „neziskový“ je ve významu, jak organizace nakládá s případným ziskem, kdy tržby převyšují náklady. V případě zisku musí instituce peníze investovat zpět do činností, které danou organizaci naplňují.

V ekonomice mají neziskové organizace důležitou roli a jsou nepostradatelné pro rozvoj lidstva a taky pro formulování rozkvětu jednotlivých odvětví (například školství, sociální služby, zdravotní péče). Nejdůležitější skutečností je, že neziskové organizace působí především v oblastech, které nejsou pro ziskový sektor atraktivní kvůli tomu, že nepřinášejí základní výtěžek. (Krechovská, 2018, s. 26-27)

Neziskové organizace jsou spíše náročnější na pracovní sílu než na jmění. Ze začátku se neziskové organizace spoléhají pouze na dobrovolnické práce a časem se rozrůstají a začínají začleňovat placené pozice, zahrnují tak i placený a neplacený personál. (Helmut, 2014, s. 214)

Mezi zakladatele některých neziskových organizací může patřit stát či veřejná správa (například obec, město). Některé další organizace mohou vykazovat jen tržní povahu a pouze využívají výhody právní formy neziskového subjektu. Mezi další vytvoření neziskové organizace může být jasně stanovený cíl, který napomáhá k rozvoji rodin anebo přátel. Tyto organizace musí nejprve založit občanské sdružení například pro pořádání plesů, akcí pro děti, představení a teprve poté mohou žádat o příspěvky z kulturního fondu. (Bachmann, 2011, s. 13)

1.2 Typologie neziskových organizací

Definice neziskových organizací má mnoho přístupů. Česká republika má neziskové organizace upravené dle právní normy, zákonem č.586/1992 Sb., o dani z příjmu §18, odstavci 7. Český právní řád nemá přímý zákon, který by řídil chod organizací, které spadají do neziskového sektoru. (Hyánek, 2004, s. 16)

Organizace, které zákon uvádí:

- Církevní organizace,
- Nadační fondy, nadace,
- Spolky,
- Politické strany a politická hnutí,
- Občanské sdružení,
- Obecně prospěšná společnost,
- Ústav,
- Zájmové sdružení právnických osob. (Hyánek, 2004, s. 17)

1.2.1 Členění neziskových organizací podle kritéria globálního charakteru

Kritérium, podle kterého se rozdělují neziskové organizace na veřejné a vzájemně prospěšné, vysvětluje a formuluje hlavní rozmezí mezi veřejnou a vzájemně prospěšnou činností.

Vymezení hranic mezi těmito pojmy je velmi komplikované, a proto nelze určit, o kterou užitečnou činnost se může jednat.

- Organizace veřejně prospěšné (Public Benefit Organizations)

Jsou zakládány, aby plnily funkci a produkovaly veřejné a smíšené statky a aby vyhověly požadavkům veřejnosti či společnosti. Orientují se tedy na prosperitu člověka uvnitř organizace.

- Organizace vzájemně prospěšné (Mutual Benefit Organizations – MBO)

Jejich hlavním cílem je podpora skupin občanů, které spojuje kolektivní/jednotný zájem. Účelem této organizace je uspokojení našich vlastních zájmů. Veřejná správa dbá, aby vlastní zájmy, které vedou k zájmům veřejnosti, byly správné vůči druhým lidem nebo právnickým osobám. Může jít například o uskutečnění v oblasti profesní, aktivity v kultuře nebo v tělesné zájmové činnosti.

1.2.2 Členění neziskových organizací podle předmětu jejich činnosti

V tomto členění používáme tři kategorizace:

- 1 Mezinárodní klasifikace neziskových organizací – ICNPO. Rozčleňuje organizace do dvanácti okruhů a každý jeden okruh se dále dělí na 30 podskupin.
- 2 Systém klasifikace netržních činností OSN – COPNI. Dělení, které využívá Český statistický úřad a obsahuje 9 skupin.
- 3 Odvětvová klasifikace ekonomických činností – OKEČ. Má 99 oddílů a rozčleňuje ekonomické subjekty. (Frič, 2001, s. 134-136)

Tabulka níže zobrazuje tři kategorie neziskových organizací podle předmětu činnosti.

Tabulka 1 Srovnání struktury v kategorizacích ICNPO, COPNI a OKEČ, Zdroj: Frič, 2001, s. 136

Mezinárodní kategorizace neziskových organizací ICNPO	Systém kategorizace netržních činností OSN COPNI	Odvětvová kategorizace ekonomických činností OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	03. Rekreace a kultura	92. Rekreační, sportovní a kulturní činnost
2. Vzdělání a výzkum	04. Vzdělávání	80. Školství + 73. Výzkum
3. Zdraví	02. Zdraví	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	05. Sociální péče	85.3 Sociální služby, 75. Kolektivní a individuální sociální služby a sociální politiky
5. Ochrana životního prostředí	08. Ochrana životního prostředí	91. Činnost společenských organizací
6. Komunitní rozvoj a bydlení	01. Bydlení	
7. Ochrana práv, obhajoba zájmů a	07. Politické strany, odborové a profesní organizace	
8. Filantropie a dobrovolnictví		
9. Mezinárodní aktivity		
10. Náboženství a církve	06. Náboženství	
12. Činnosti jinde neuvedené	09. Služby jinde neuvedené	93. Ostatní osobní služby

1.2.3 Členění neziskových organizací na státní a nestátní

Vládní (státní, veřejné) neziskové organizace v ČR

Vládní organizace zajišťují působení výkonu veřejné správy, která se podílí na úrovni státu, regionu nebo obce. V České republice mají právní formu organizačních složek, a to jak v příspěvkových organizacích, tak i v bývalých rozpočtových organizacích a od roku 2001 zde řadíme organizační složky státu, kraje, regionu a obcí. Jistá část této skupiny se svými typickými činnostmi se přibližuje nestátním neziskovým organizacím.

Tyto vládní neziskové organizace nejsou založeny za úmyslem podnikání a generování výnosu, který by se dále rozděloval mezi jednotlivé příslušníky organizace. Po strukturálně-operativní definici přiřazujeme k vládním organizacím institucionalizaci, samosprávnost a neziskovost. (Škarabelová, 2005, s. 26–27)

V České republice se vládní neziskové organizace řídí hlavně následujícími právními předpisy:

- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech;
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. (Škrabalová, 2005, str. 27)

Řadíme zde organizační složky a příspěvkové organizace.

Organizační složky nemají individuální právnickou subjektivitu, podílejí se na plnění důležitých veřejných statků. Jsou rozdělovány na organizační složky státu a složky územně samosprávných celků.

Rozdíl u **příspěvkových organizací** je nezávislá právní subjektivita. Rozsah, fungování a struktura organizace je mnohem komplikovanější. Vystupují jako právnické osoby a stávají se také účetními jednotkami. Dělí se na státní a územní samosprávné celky.

Nestátní (nevládní, občanské, soukromé) neziskové organizace v ČR

Existence vychází ze základu řízení společnosti, jak lidé spolupracují mezi sebou a regulují jednotlivá vystupování. Jedná se o účast na veřejné politice v rámci občanské společnosti, kdy se lidé scházejí do rozmanitých druhů neziskové organizace. V České republice mají základní právní normu občanské sdružení, nadace, nadační fondy, prospěšné obecné společnosti, církve, náboženské skupiny a církevní právnické osoby, které se přibližují více veřejně užitečným činnostem. (Škarabelová, 2005, s. 27–28)

Základní vlastnosti nestátních neziskových organizací:

Nestátní neziskové organizace chápeme jako instituce, které se nacházejí uvnitř státní struktury, ale jejich primární pozornost je soustředěna na veřejný zájem. Základní charakteristiky:

- **Institucionalizované** – mají určitou úřední strukturu a definovanou vykonávací činnost. Nezáleží zde na formální nebo právní registraci.
- **Soukromé** – jsou nezávislé vůči státu, ale mohou i přesto získat značnou finanční podporu, která je velmi důležitá pro budoucí rozpočet. Struktura neziskových organizací je soukromá, což je jeden z hlavních faktorů, ale ve vedení mohou být i státní úředníci.
- **Neziskové** – nedochází k přerozdělování zisku. Vlastníci nebo vedení dané organizace si existující zisk nerozdělují mezi sebou, ale používají ho na budoucí cíle organizace.

- **Samosprávné a nezávislé** – mají vlastní postupy a strukturu. Organizace nejsou řízeny zvenku, mají schopnost se spravovat samy a nedohlíží na ně stát ani žádné jiné instituce.
- **Dobrovolné** – mají nepovinnou účast na aktivitách dané organizace. Pod slovem dobrovolnost se rozumí dary, bezplatná práce nebo podílení se na správních radách. Dalším rysem organizace je veřejná prospěšnost. (Stejskal, 2012, s. 19)

Mezi právní předpisy České republiky, které upravují nevládní neziskové organizace:

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích;
- zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích;
- zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církvi a náboženské společnosti;
- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon. (Krechovská, 2018, s. 97)

1.2.4 Členění neziskových organizací podle způsobu financování

Financování z veřejných rozpočtů může být **zcela** nebo jen **částečně** financováno. Organizace, které jsou plně hrazeny z veřejných rozpočtů jsou napojeny na státní nebo obecní rozpočty. Pokud je nezisková organizace hrazena z veřejných rozpočtů, hradí se z dotační politiky. Částečně financované organizace mohou mít právo na rozpočtovou podporu. Mezi hlavní dotační oblasti patří vzdělávání, rozvoj, životní prostředí, národnostní menšiny, rozvoj sportu. (Boukal, 2007, s. 37-38)

Do **soukromého financování** patří tzv. samofinancování neziskové organizace. Organizace se snaží soustředit nejen na náplň své činnosti, ale také na zajištění prostředků k uskutečnění svého cíle. NNO může získávat peněžní prostředky z členských příspěvků, které poskytují členové z organizace. Dále může zpoplatnit služby (kulturní akce, plesy atd.), prodej vlastního zboží, pronájem hmotného majetku.

Vícezdrojové jsou kombinace veřejných a soukromých organizací a rovněž financování z vlastní činnosti. Aby organizace mohla dosáhnout na veřejné zdroje podle právních předpisů, musí žádat o dotace a projít tak výběrovým řízením. (Bačuvčík, 2011, s. 49)

1.3 Spolek, nadace a nadační fondy, obecně prospěšná společnost

V této kapitole se věnuji spolkům, nadacím, nadačním fondům a obecně prospěšným společnostem.

1.3.1 Spolek

Spolek je zvláštní druh právnické osoby a dříve se nazýval občanské sdružení. Založení spolku je upraveno zákonem č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku.

„Hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen. Podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže.“ (§ 217 NOZ, © 2021)

Podle dat z Českého statistického úřadu k 29. 2. 2020 se na území České republiky nachází přes 101 tisíc spolků.

Aby spolek mohl být založen je potřeba alespoň tří osob, mohou to být buď právnické nebo fyzické osoby, ale musí mít společný zájem a shodnout se na formulaci stanov. Zákon uvádí, že spolek musí mít ve svém názvu slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“ anebo zkratku „z. s.“. Celý proces vzniku spolku je rozdělen na dvě části. První fází je určení stanov a druhou fází zapsání spolku do spolkového rejstříku. V den zapsání vzniká oficiálně spolek.

Při založení spolku musí být dodržovány všechny náležitosti a musí obsahovat následující stanovy:

- Název,
- sídlo,
- účel založení,
- členové spolku a jejich práva a povinnosti,
- stanovit statutární orgán. (Hejduková, 2018, s. 105)

Spolek musí mít svůj vlastní statutární a nejvyšší orgán, ale může si dobrovolně zřídit kontrolní nebo rozhodčí komisi, popřípadě další orgány. Názvy jednotlivých orgánů si může spolek nazvat jakkoliv.

1.3.2 Nadace a nadační fondy

Nadace

„Nadace je účelové sdružení majetku k dosažení obecně prospěšného cíle, které zřizuje právnická nebo právně způsobilá fyzická osoba na základě zákona o nadacích a nadačních fondech č. 227/1997.“ (Boukal 2009, s. 47)

K založení nadace je potřebná nadační listina, pokud zřizovatelem je jedna osoba, musí být tato listina zpracována notářským zápisem. Je-li více zřizovatelů, musí mít mezi sebou podepsanou smlouvu. Listina obsahuje název, účel, ustanovení správní a dozorčí rady atd. Minimální hodnota vkladu činí 500 000 korun. Před podáním návrhu na zápis nadace, zakladatel dokládá veškeré dokumenty a ode dne zápisu do nadačního rejstříku nadace vzniká.

Součástí nadace je správní, dozorčí rada a revizor. Dozorčí rada je zřizována, pokud je kapitál vyšší než 5 mil.

Povinností nadace je vést podvojný účetnictví a ke konci roku účetní závěrku.

Nadace se ruší z důvodu nabytí účelu, vypršení smluvené doby, soudem, změnami právní formy nebo sloučením.

Podle ČSÚ se k roku 2020 vyskytovalo v ČR 562 nadací.

Nadační fond

Nadační fond se zřizuje podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech v úplném znění z. č. 526/2002. Založení fondu je mnohem jednodušší než u nadace a klíčovým rozdílem je hodnota minimálního vkladu, která u nadačního fondu není určena. Musí být zřízena správní rada a revizor.

Po vyčerpání finančních prostředků, které byly určeny pro konkrétní cíl, správní rada rozhodne o zániku fondu a zvolí likvidátora. (Boukal, 2009, s. 52)

Podle ČSÚ se k roku 2020 vyskytovalo v ČR 2 111 nadačních fondů.

S nadacemi a nadačními fondy se spojuje výraz fundace. Fundací se rozumí majetek, který byl zřízen k uskutečnění jasně definovaných cílů.

1.3.3 Obecně prospěšná společnost

„Cílem jejich fungování je poskytovat obecně prospěšné služby. Jedná se o služby, které mají být prospěšné společnosti a směřují k tzv. celospolečenskému blahobytu, a to jak v oblasti kultury, sportu, umění, tak často i v oblasti péče, humanity, ochrany, zdraví a životního prostředí.“ (Stejskal, 2010, s. 16)

Podle ČSÚ k roku 2020 se v ČR vyskytuje 2 738 obecně prospěšných organizací.

Obecně prospěšné organizace vznikají podle zákona č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšné společnosti. Zákon rozděluje vznik na dvě fáze. V první fázi je nezbytné založit zakládací listinu neboli smlouvu, která obsahuje název, sídlo, IČO zakladatele, jméno, bydliště, druh prospěšných služeb atd. Druhou fází se rozumí podání návrhu na zápis do rejstříku.

Společnost musí mít správní radu, dozorčí radu (tři až sedm členů) a ředitele, který nesmí být členem uvedených orgánů. (Stejskal, 2010, s. 16-20)

Proces zániku je znovu dvoufázový (zrušení a následující zánik), také může být společnost anulována s likvidací nebo bez likvidace.

2 KULTURA A KULTURNÍ POLITIKA

V této kapitole se budu věnovat pojmu kultura a kulturní politika. Dále zmíním informace o tradiční lidové kultuře, o kulturním dědictví, lokální kultuře a o jejím financování.

2.1 Kultura

„Samotný koncept kultury je až příliš spleť na to, aby se dal nějak jednoduše definovat, a jeho sémantické pole natolik široké, že nevyhnutelně vede k nesprávným výkladům a nepochopením“ (Ertürkova, 2016, s. 25)

Každá společenskovední disciplína si postupem času vyvinula své vlastní přístupy ke kulturnímu poznání.

Pojem „kultura“ má svůj původ v antickém starověku z latinského „colo“ či „colere“, což v překladu znamená obdělávat. Používalo se také ve významu ochrany, obydlování aj.

„Kultura je podle obvyklé definice spojována s lidskou potřebou členství v dané společnosti, je jejím společným bohatstvím a vymezuje její identitu. Scruton k této definici přidal upřesnění na přijatou vlastnost otvírající srdcem mysl a smysly jejich příjemců intelektuálnímu a uměleckému dědictví.“ (Nekolný, 2014, s. 14)

Kultura a kulturní akce se staly nedílnou součástí k posílení rozvoje měst. Mezi nejdůležitější prvky patří městská ekonomika a kulturní potřeba, která dominuje místům v městském životě. (Richards, Palmer, s. 2-3)

M. Rassem, rozdělil kulturu do čtyř významů:

První význam – „kultura pozemku“. Týká se lidských aktivit, které využívají přírodní potenciál ekonomicky. Užívá se u půdního fondu, v péči o půdu a pěstování rostlin. Ale v dnešní době se termín používá v územním plánování nebo v katastru nemovitostí.

Druhý význam – „socializace“. Vztahuje se k procesu kultivace člověka, zabývá se začleňováním do společnosti v rámci fyzického a duševního rozvoje člověka. Tento význam se uplatňuje v pedagogice, ekonomice, vědě a výzkumu.

Třetí význam – „zjemňování“. Souvisí s kvalitou mezilidských vztahů. Setkáváme se zde s pojmy jako je ohleduplnost, emoce, vkus. Třetí význam je spojen s politickou kulturou, kulturním jednáním, komunikací a kvalitativním oceněním určitých sociálních aktivit člověka.

Čtvrtý význam – se vztahuje ke kultuře náboženské a duchovní a k různým ideologiím. Zahrnují se zde mýty a rituály. V současném období se používá s náboženským vyznáním, duchovním hnutím a společenskými funkcemi církve. Součástí mohou být i sociální skupiny, které se vymykají klasickému kulturnímu kontextu – extrémistické skupiny, duchovní sekty apod. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 9-10)

2.2 Kulturní dědictví

„Konfigurace kulturních prvků, tj. artefaktů, sociokulturních regulativů (zejména hodnot, norem a kulturních vzorců) a idejí, jež jsou jako trvale kolektivní vlastnictví a vše obecně sdílený výsledek materiální a duchovní činnosti členů určité kultury předávány následujícím pokolením jako specifický typ dědictví.“ (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 23)

Kulturní dědictví je velmi důležité pro budoucí vývoj měst a sídel. Dělí se na materiální a nemateriální. Materiální památky představují předmět, který je spjatý s městem a obyvatelstvem, zahrnujeme zde památky, architekturu, sochařství aj. Opakem je nemateriální dědictví, vše, na co si nemůžeme fyzicky sáhnout a jedná se o rodinné dědictví. Zařazují se zde myšlenky, rčení, přísloví, hudba, citáty, tradice, obyčeje. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 23-25)

V seznamu nemateriálních statků v České republice se například nachází:

- Jízda králů na Slovácku,
- Valašský odzemek,
- Slovácký verbuňk,
- Vodění Jidáše,
- Tradiční hody s právem na Uherskohradištsku,
- Dudácké tradice,
- Běh o Barchan,
- Technologie výroby modrotisku,
- České loutkářství. (Ministerstvo kultury, © 2021)

2.3 Tradiční lidová kultura

Tradiční lidová kultura je spjata s národní kulturou a národními tradicemi každé země. Z hlediska historického vývoje můžeme rozdělit tradiční lidovou kulturu na dva úseky. Od 18. století do poloviny 19. století se jedná o kulturu venkovskou. Druhým úsekem je soudobá lidová kultura a folklór, která je tvořena amatérskými tvůrci. Velmi důležitým nositelem lidové kultury jsou obyvatelé, kteří se aktivně podílejí na vývoji/evoluci.

Lidová kultura tvoří část celku kultury, aby dále mohla fungovat společně s kulturou „profesionální“, ale i s dílčí subkulturou. Z tohoto důvodu je velmi složité definovat hranici mezi lidovou a ostatními kulturami.

Kultura lidová zahrnuje hmotné prvky, ale i prvky nehmotné, mezi ně patří lidová slovesnost, hry, zvyky, tance a obyčeje. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 27-30)

Vláda České republiky schválila 11. 6. 2003 dokument s názvem „Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury“, který si klade za cíl ochraňovat, zachovávat, rozvíjet a podporovat nehmotné statky v zemi. Poukazuje na ztrátu zájmu obyvatelstva, což by vedlo i ke ztrátě trvale udržitelného rozvoje. (Národní ústav lidové kultury, © 2021)

Již v roce 1989 UNESCO ratifikovalo dokument s názvem „Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury“. Dodnes se považuje za jednu z nejvýznamnějších listin sloužící k rozvoji kultury. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 27-30)

2.4 Kulturní krajina

Pojmu kulturní krajina můžeme rozumět jako protikladu přírodní krajiny. Postoj lidstva ke krajině je definován určitým sociálním procesem, který se vyvíjel na základě aktivit minulých generací. Sociální a ekonomické podmínky života závisí na tom, jak člověk vnímá vztah ke krajině. Odedávna lidé žijící ve městech vnímají kulturu odlišným způsobem než obyvatelé na vesnicích.

Mezi podstatné funkce kulturní krajiny řadíme: užitá, kulturní, politické, emocionální, funkce protikladu.

Užitá funkce využívá krajinu pro životní aktivity člověka, představuje zdroj výrobních, nevýrobních, sociálních a kulturních činností. Tato funkce se nejvíce projevuje v nejmenších územních celcích.

Kulturní funkce krajiny se stává zdrojem vnímání kulturních hodnot a je vnímaná jako dědictví. Obyvatelstvo žijící na vesnicích je obvykle hůře seznámeno s kulturním významem, naopak nejlépe ji vnímají lidé z malého města.

Politické funkce krajiny definují historické právo na prostor. Jedná se o vztah z pohledu jednotlivce k prostorové identifikaci a o představách politické subjektivity.

Emocionální funkce udává, jak člověk vnímá krajinu. Pojmenovává se podle známých lidí nebo zapomenutých událostí. Obyvatelé venkova mají jiný vztah s přírodou a mohou ji vnímat odlišněji, ale i stejně intenzivně jako městské obyvatelstvo.

Funkce protikladu se týká městské populace, která se obrací k přírodě, aby se odvrátila od každodenního života. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 30-32)

2.5 Lokální kultura

Lokální kultura je spjatá nebo vázaná s určitým místem. Objevují se zde prvky materiální i nemateriální, do kterých můžeme zahrnout folklór a elementy z lidové, populární nebo masové kultury. Abychom odlišili lokální kulturu podle místa, používá se zde typologie městská a venkovská kultura.

Jakou podobu bude mít lokální kultura, závisí na sociálním mikroklimatu obce – vzdělanost, tradice, historický kontext, potřeby obyvatelstva.

S lokální kulturou jsou spjaty tyto pojmy:

Prvotně bylo pod pojmem **folklór** označováno shrnutí lidské moudrosti, které je uchováno na konkrétním místě po předcích. Zahrnuje zvyky a tradice v průběhu roku – masopust, Velikonoce, Vánoce, posvícení, dožínky, obřady v průběhu života – křest, svatba, pohřeb. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 63-64)

Zvyklosti jsou typické pro lokální skupinu lidí, kteří opakují stejné jednání anebo chování. Mohou vycházet z lidové kultury nebo také z tzv. kultury populární.

Elitní kultura pochází od elitní vrstvy, jsou to odborníci nebo umělci. Pojmenovává se podle svých stvořitelů. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 65)

Lidová kultura je opak kultury elitní. Její vznik převládá spíše na malých vesnicích. V dřívějších dobách vznikala nejdříve elitní kultura, posléze ji přejímali lidé do své lidové kultury. Od industriální revoluce se tyto kultury začaly více prolínat a vzájemně obohacovat. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 64-65)

Populární a masová kultura je pojmenovaná podle svých nositelů, narozdíl od kultury elitní. Vznik je datován od poloviny 20. století a šíří se z důvodu zvýšení životní úrovně, vzdělanosti, ale i také s demokratizací kultur. Zahrnují se zde charakteristické znaky jako boj mezi dobrem a zlem, projev sexuality a kult úspěchu. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 27-30)

Městská kultura je ovlivňována tzv. populární kulturou, zatímco **venkovská** je ovlivňována tradicemi. V dnešní době se obě kultury prolínají a dochází tak k suburbanizaci a také k nepřímé urbanizaci. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 65-66)

2.5.1 Nehmotné prvky lokální kultury

Jedná se o prvky, které se hůře poznávají tzv. neviditelné prvky.

Reprezentují se podle:

- Způsobu života,
- náboženským a spolkovým životem,
- tradičními zvyky a oslavami,
- nemateriálními složkami.

Převažující způsob života

Lidé jsou hlavními faktory, kterými se utváří lokální kultura. Jednotlivé kultury se odlišují tradicemi, novými myšlenkami nebo postupy. Životy jedinců jsou ovlivňovány mnohými znaky, například politické události, vzdělání, rodinou nebo volnočasovou aktivitou. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 79-80)

Náboženský a spolkový život

Síla náboženského života je dána historií a generačním přenosem hodnot. V místech, kde vymizel církevní život se stal náhradou spolkový. Mezi představitele spolkového života patří hasiči, myslivci, chovatelé, ochotníci, sokol aj. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 80)

Tradiční zvyky a oslavy

Mezi hlavní tradice v České republice, které se dodržují dodnes, patří masopust, karnevalové průvody, otevírání a zavírání řek, velikonoční koleda, stavění máje, Mikulášská nadílka aj. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 80–82)

Ostatní nemateriální složky lokální kultury

Zde řadíme nehmotné prvky – ústní lidová slovesnost, pověsti, tance, typická jsou jména a příjmení nebo názvy sídel. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 82)

2.5.2 Hmotné prvky lokální kultury

Lidová architektura

Do lidové architektury můžeme zařadit organizaci zemědělských usedlostí nebo venkovských obydlí (charakteristický tvar, orientace domu, zdobení, půdorys). Souhrn lidové architektury na daném místě mohou pak tvořit například vesnické památkové rezervace.

Sakrální památky

Jsou součástí vesnické a městské lokální kultury. Řadíme zde kláštery, kostely, chrámy, baziliky, kříže, boží muka atd. Drobné sakrální památky se umísťovaly na místa, ze kterých lidé měli strach nebo byly spjaty s tragickou událostí.

Funerální památky

Do funerálních památek řadíme hrobky, hřbitovy, kostnice nebo márnice. Nacházejí se především na okraji obce, kde jsou obklopeny přírodou a klidem s výjimkou velkoměst a středně velkých měst.

Městská architektura

Se vyznačuje historickým jádrem, kde se nacházejí měšťanské domy, paláce, radnice, městské brány apod. Městská architektura je protiklad lidové architektury.

Panská sídla

Do panských sídel řadíme veškeré stavby, které se podobají hradům, zámkům, letohrádkům, palácům apod. Stavební pamětihodnosti jsou důležité pro poznání životů našich předků, například Panský dům v Uherském Brodě.

Technické a vojenské památky

Jsou zde zařazovány památky, které mají historickou nebo technologickou hodnotu v dané době, protože poskytují informace o vývoji, těžbě v průmyslu, dopravě apod. Technické památky vznikají z kováren, papíren, manufaktur. Vojenské památky – pevnosti, bunkry, katakomby apod.

Umělecké, uměleckořemeslné a ostatní drobné památky

Tyto druhy památek byly stavěny buď jako samostatná díla nebo patřily k velkým stavbám. Do této skupiny řadíme památky, které jsou spjaty s určitou významnou událostí nebo také se způsobem života. Například pomníky, pamětní kříže, celní kola, pranýře, sochy, sousoší, kované brány apod.

Drobné artefakty

Artefakt reprezentuje fyzický předmět a je spojen s lidskou činností. Řadíme zde předměty, které jsou spjaty s lokální či regionální kulturou (lidové kroje, obecní a církevní kroniky, typická keramika).

Historické zahrady, parky a arboreta

Zahrady, arborety byly rozlehlé útvary, které se nacházely kolem historických budov, měly své typické uspořádání. Arborety jsou plochy, kde jsou vysázeny vzácné dřeviny a tvoří tzv. parkovou sbírku živých dřevin.

Archeologické památky

Představují základy, které jsou zasypané nebo chráněné. Například základy budov, svatyní, nalezišť, pohřebiště atd. Můžeme sem zařadit také lidské výrobky tzv. artefakty.

Genofond flóry a fauny

Nadmíru pozoruhodný prvek lokální a regionální hmotné kultury, do kterého řadíme staré, odolné odrůdy rostlin či dřevin. V minulosti se bohatě pěstovaly, ale v současné době se již nevyskytují. Například ovocné odrůdy jabloní Panenské české.

Kulturní infrastruktura území

Kulturní infrastruktura je důležitá pro uskutečnění tzv. „živé“ kultury. Tvoří ji především kulturní domy, místní knihovny, muzea, kulturní centra. Neformální částí infrastruktury mohou být i hospody, místní obchody, lavičky na náměstí.

Kulturní organizace a instituce a jejich materiální zázemí

V této kategorii se nacházejí místní školy, fary a obecní úřady a všechny organizace, které podporují místní lokální kulturu dané obce.

Tradiční gastronomie či tradiční výrobní postupy

Součástí lokální kultury jsou i tradiční a místní jídla, eventuálně i postup při přípravě pokrmů a tradiční výrobky. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 82-83)

2.5.3 Aktéři lokální kultury

Mezi aktéry lokální kultury patří chalupáři a chataři, různá sdružení, místní umělci, instituce veřejné správy, subjekty neziskové organizace aj.

Velkou roli tady mají solitéři, což jsou osoby, které dokážou ovlivnit do jisté míry chování ostatních lidí.

Charakteristickými aktéry jsou zájmové organizace – svaz myslivců, zahrádkářů, chovatelů. Dále sokol, svazarm, místní ochotnické spolky, zájmové kroužky, ale také politické strany či církve. (Patočka, Heřmanová, 2008, s. 82-83)

2.6 Přístupy k rozvoji kultury

Kulturní organizace se vede jako příspěvková organizace. Zřizovatelem v České republice je Ministerstvo kultury, obce, kraje nebo svazky obcí, které jsou dobrovolné.

Financování rozdělujeme podle povahy zdrojů na veřejné a soukromé, kdy převládají více veřejné zdroje. Další dělení je podle způsobu na přímé a nepřímé. Od roku 1990 se financování posouvá blíže k sídlům občanů. Na základě lokality se zdroje rozdělují na místní neboli regionální a zdroje centrální. (Peková, 2012, s. 302–303)

2.6.1 Regionální zdroje

Peněžní zdroje se klasifikují do jednotlivých kategorií:

- Prostředky rozpočtů municipalit,
- prostředky rozpočtů krajů,
- prostředky rozpočtů obcí,
- prostředky státního rozpočtu,
- tržby od obyvatel (například příjem ze vstupného),
- příjem z činnosti kulturních organizací. (Peková, 2012, s. 303)

2.6.2 Centrální zdroje

Důležitými centrálními zdroji ohledně financování kultury je státní rozpočet a příslušné fondy:

- Státní fond kultury České republiky,
- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie. (Peková, 2012, s. 303)

2.7 Evropská unie

Evropská unie podporuje kulturní dědictví v dílčích regionech a snaží se zachovávat rozmanitost jednotlivých kultur a zároveň se soustřeďuje na to, aby kultury měly více společných rysů. Pomáhá obnovit významná místa prostřednictvím dotací z Evropské unie.

Finanční prostředky z Evropské unie jsou poskytovány do dvou fondů:

Fond Culture podporuje především kulturní dědictví, nadnárodní šíření kultury, posiluje kulturu mezi evropskými a mimoevropskými státy aj. (Peková, 2012, s. 305)

Fond Media slouží k udržení a rozrůstání evropské kinematografie a audiovizuálního dědictví a na podporu růstu a prosazení se v evropském audiovizuálním dědictví aj. (Peková, 2012, s. 305–306)

Kreativní Evropa je program Evropské unie, který podporuje kinematografii, kulturu a kreativní obory. Minulý projekt byl plánován na časové období od roku 2014 do roku 2020. Nynější je sestaven od roku 2021 až po rok 2027, avšak program nebyl dosud uveřejněn. Největší změnou oproti bývalému programu je navýšení rozpočtu z 1,46 na 1,85 miliardy eur.

Kromě výše zmíněné Kreativní Evropy dále existuje Záruční fond. Podporuje menší a střední firmy pracující v oblasti kultury a kreativního odvětví. Mezi hlavní podpořené odvětví patří architektura, hudba, festivaly, knihovny atd. Každá země EU má svého zprostředkovatele v jednotlivých zemích, který se stará o finance. V ČR je finančním prostředníkem Komerční banka, jenž poskytuje úvěr EuroCreative. (Kreativní Evropa, ©2021)

2.8 UNESCO

(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

Organizace spojených národů vznikla 16. listopadu 1945, součástí je 195 členů a 11 přiřčených. K funkcím UNESCO patří odstranění chudoby, udržitelný rozvoj, vzdělávání, věda, rozvoj kultury, komunikace mezi civilizacemi a vzájemné pochopení, snaha o dodržování lidských práv. (United Nations, © 2021)

V rámci UNESCO existují tři typy dokumentů – úmluva, deklarace, doporučení a charty, které uznávají nezávislost členských států. V dokumentech jsou popsány obecné definice pojmů jako například kultura, kulturní statek nebo kulturní dědictví.

Ministerstvo kultury ve spolupráci s UNESCEM se podílí na řešení problematiky týkající se kulturního dědictví. Česká republika se účastní převážně větší části úmluv, které musí dodržovat.

UNESCO zpracovává také střednědobé strategie, které musí jednotlivé členské státy schválit a které jsou dále realizovány pomocí tří dvouletých rozpočtů a programů. Momentálně se nacházíme ve střednědobé strategii v období 2014–2021. (Patočková, Heřmanová, 2008, s. 43-46)

Do českého dědictví UNESCO řadíme čtrnáct hmotných a sedm nehmotných památek.

Hmotné památky:

- Lednicko-valtický areál,
- historické centrum Prahy,
- historické centrum Český Krumlov,
- historické centrum Telče,
- historické centrum Kutné Hory,
- poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře – Žďár nad Sázavou,
- zahrady a zámek v Kroměříži,
- vesnická rezervace Holašovice,
- zámek Litomyšl. (České dědictví UNESCO, © 2021)

Nehmotné památky:

- Slovácký Verbuňk,
- Masopust,
- Sokolnictví,
- Jízda králů,
- Loutkářství,
- Modrotisk,
- Foukané vánoční ozdoby. (České dědictví UNESCO, © 2021)

2.9 Ministerstvo kultury

Ministerstvo kultury v České republice bylo založeno podle zákona č.2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. Současným ministrem kultury je Lubomír Zaorálek.

Na rok 2021 je vyhlášený projekt s názvem Evropské hlavní město kultury, který podporuje trvalou udržitelnost.

Ministerstvo kultury má celkem 8 dotačních programů, z toho šest na obnovu památek, jeden na podporu památek UNESCO, jeden v oblasti péče o památky a jeden na archeologické památky. Programy jsou financovány ze státního rozpočtu Ministerstva kultury, pokud jsou dodrženy náležitosti podle zákona o státní památkové péči.

Ministerstvo kultury působí:

- Obor umění,
- kulturní památky,
- v náboženských a církevních činnostech,
- tisk a jiné prostředky, které informují veřejnost,
- příprava zákonů pro televizní a rozhlasové vysílání,
- vykonávání autorského zákona,
- výroba a obchod v oboru kultury. (Ministerstvo kultury, © 2021)

Státní fondy:

- Státní fond kultury ČR,
- Státní fond kinematografie. (Ministerstvo kultury, © 2021)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE VLČNOV

Socioekonomická analýza vychází z dostupných dat a zachycuje základní informace o obci Vlčnov. Řadí se zde geografie, demografie, ekonomika a společenská stránka. V této kapitole shrnu základní informace o obci, rozpočtu, obyvatelstvu a zaměřím se na strategické cíle obce.

3.1 Historie

První písemné zmínky, které jsou dochovány o obci Vlčnov, se datují roku 1264, avšak podle odborníků jsou odhady vzniku vesnice mnohem starší. Vlčnov má typický charakter historické obce a nasvědčuje tomu i rozložení domů, které určují prvotní formu vesnice a to tzv. „dvouřadovku“. Od 13. století byla obec ve vlastnictví pánů z Rieseburka, poté byl Vlčnov markraběcím lénem. Po husitské éře si zde Burian z Vlčnova vybudoval postavení a skupoval statky. V 17. století bylo celé panství prodáno Oldřichovi z Kaunic a za jeho doby dosáhlo nejvýznamnějšího rozkvětu. Ve 20. století nechal postavit zámek, který byl následně zbořen. První škola se zde postavila v roce 1861 a posléze se zde vybudovala i „měšťanka“.

Vlčnov má za sebou bohatou historii a prošel mnoha změnami. Název Vlčnov vznikl odvozením od propria Vlčen, což je zdobnělina ke jménu Vlk, který má původ ve starých Čechách. Obci se začalo říkat Vlčice Nové z čehož později vznikl název Vlčnov. (Místopisy, © 2021)

3.2 Geografická charakteristika území obce Vlčnov

Obec Vlčnov se rozkládá ve Zlínském kraji v okrese Uherské Hradiště. V kotlině na výběžcích Bílých Karpat a kolem Vlčnovského potoka. Jihozápadně, osm kilometrů od města Uherský Brod. Místní správní jednotka se nachází v nadmořské výšce 226 m a její rozloha činí 21,3 km². Zeměpisné souřadnice areálu 49°0'36" severní šířky a 17°34'55" východní délky.

Hranice katastru tvoří na severu Veletiny, Drslavice, Havřice, na východě město Uherský Brod a Nivnice, na jihu Dolní Němčí, na západě Hluk a Podolí nad Olšavou.

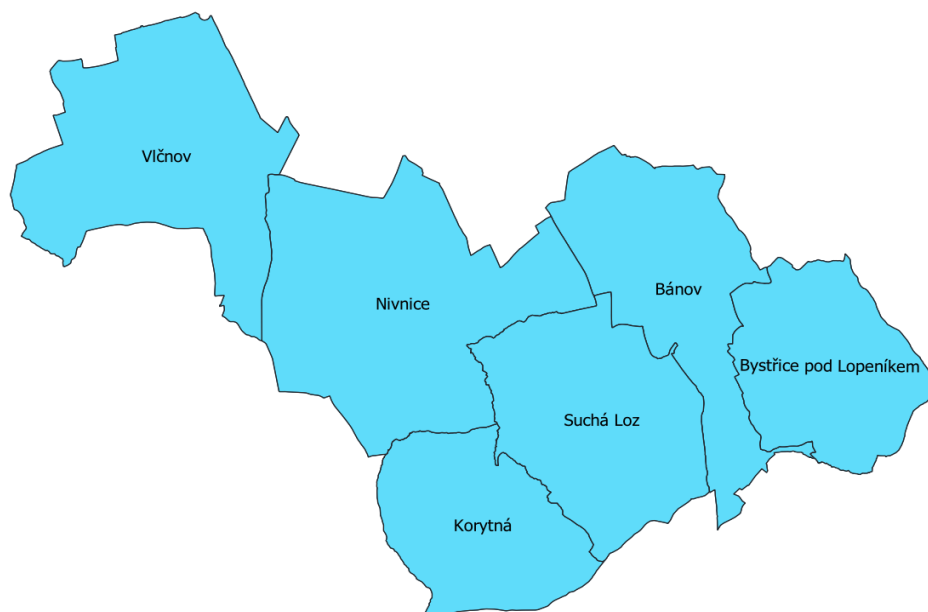

Obrázek 3 Poloha obce Vlčnov v rámci České republiky, Zdroj: stránky obce Vlčnov © 2021

3.3 Mikroregion

Vlčnov je součástí mikroregionu Východní Slovácko, který vznikl roku 2005 na podporu a rozvoje turistiky a k zajištění infrastruktury regionu. Východní Slovácko sdružuje celkem šest obcí (Bystřice pod Lopeníkem, Bánov, Korytná, Nivnice, Suchá Loz a Vlčnov).

Tyto obce jsou dále zapsány do Místní akční skupiny Východní Slovácko. MAS Východní Slovácko je spolek, který vznikl jako občanské sdružení a spojuje 32 subjektů. Dvanáct členů veřejného sektoru a dvacet soukromého sektoru. Cílem místní akční skupiny je rozvoj území v různorodých činnostech od kultury až po přírodu.

Obrázek 4 Mikroregion Východní Slovácko, Zdroj: MAS Východní Slovácko, zpracování vlastní

Znak Obce

Znak má barvu červeno-zlatou, vpravo se nachází vinařský nůž, který má zlatou rukojeť, vlevo tyč černé barvy obtočená zeleným stonkem vinné révy. (Místopisy, © 2021)

Obrázek 5 Znak obce Vlčnov, Zdroj: Vlčnov © 2021

3.4 Obyvatelstvo

V obci Vlčnov k 1. 1. 2021 žije 2 978 obyvatel, počet žen je o něco vyšší než počet mužů, průměrný věk je 43,3 let. V roce 1961 došlo k nejvyššímu nárůstu obyvatel, žilo zde 3 473 občanů od té doby má obyvatelstvo spíše klesající charakter. V roce 2017 byl znovu největší nárůst, žilo zde 3 027 obyvatel. Z obce od roku 2010 odchází produktivní skupina lidí ve věku 25 až 39 let, často směřují do větších měst, kde studovali. Skoro většina obyvatel, která zde žije má české státní občanství, nachází se tady i menší skupina slovenské národnosti, ale také lidé se státním občanstvím ostatních Evropských zemí. Následující tabulka znázorňuje počet obyvatel k 1. 1. 2021 a podíl žen a mužů. (Místopisy, © 2021)

Tabulka 2 Obyvatelstvo Vlčnova k 1.1.2021, Zdroj: Místopisy, zpracování vlastní

Obec	Počet obyvatel	Ženy	Muži
Vlčnov	2 978	1500	1478

3.5 Správa obce

Obec Vlčnov je řízena zastupitelstvem s 15 členy. Poradním orgánem je finanční a kontrolní výbor. Součástí je i rada, která je složena z 5 členů a zakládá dotační komisi.

Místní úřad vykonává přenesenou působnost a tvoří ho starosta Jiří Matušík a místostarostka Marta Mošřková a další zaměstnanci úřadu.

Od roku 2015 probíhá pozemková úprava, která nebyla doposud dokončena. Obec Vlčnov má program rozvoje obce stanovený na roky 2020 až 2025.

3.6 Ekonomická situace

3.6.1 Schválený rozpočet obce na rok 2021

Obec stanovuje rozpočet každý rok a dělí se na příjmy a výdaje. Dále obec má i aktualizovaný rozpočtový výhled na rok 2022 až 2024.

V tabulce níže můžeme vidět s jakým rozpočtem bude obec hospodařit v roce 2021. Ve schváleném rozpočtu obce se vyskytují prostředky z předchozích let ve výši 34 milionů korun. V příjmech se nachází záležitosti kultury, využití volného času dětí a mládeže. Výdaje obsahují příspěvky spolkům, péči a obnovu kulturních památek, činnost náboženských a církevních společností. Dále mají ve výdajích Klub sportu a kultury, který v tomto roce má plánované zateplení budovy.

Tabulka 3 Schválený rozpočet na rok 2021, Zdroj: Monitor státní pokladny, zpracování vlastní

		Schválený rozpočet 2021 v Kč
příjmy	daňové příjmy	43 812 900
	ostatní záležitosti kultury	30 000
	nedaňové příjmy	4 528 000
	dotace	892 400
	PŘÍJMY CELKEM	49 233 300
výdaje	záležitosti kultury – příspěvky spolkům	150 000
	péče o kulturní památky	50 000
	obnova místních kulturních památek	70 000
	ostatní záležitosti kultury, církví	800 000
	VÝDAJE CELKEM	66 791 000

V tabulce 4 můžeme vidět plánované a schválené rozpočty od roku 2016 až po rok 2020. Od roku 2016 do roku 2019 byla obec třikrát ve schodku, příčinnou byly vysoké kapitálové výdaje. Hlavním důvodem byla rekonstrukce koupaliště, která stála 32 mil. Kč.

Tabulka 4 Příjmy a výdaje obce Vlčnov 2016–2020 v tisíc. Kč, Zdroj: Monitor státní pokladny, zpracování vlastní

Rok	Příjmy konsolidované		Výdaje konsolidované	
	Schválený rozpočet	Skutečnost	Schválený rozpočet	Skutečnost
2016	34 493	41 222	45 489	51 138
2017	35 571	49 441	53 821	76 048
2018	38 283	64 252	59 103	66 924
2019	39 122	54 121	34 967	39 926
2020	46 818	58 307	45 467	44 501

3.7 Strategické cíle

Obec si vytyčila čtyři strategické cíle, které chce do roku 2025 uskutečnit. Na následující cíle nelze nahlížet jako na jednotlivé části, ale jako na celek, poněvadž jednotlivé kategorie se mezi sebou prolínají a doplňují, neboť bez jedné by nemohla fungovat druhá.

Úsilím obce je naplnit všechny cíle, ale nemusí nutně nastat realizace dílčích aktivit, neboť hlavní snahou je přiblížení se k této vizi.

Cíl 1: Rozvoj sportu, kultury a volnočasových aktivit

První strategický cíl bude zaměřen na jednotlivé spolky a zájmové organizace, jejichž činností bude podpora tradic a rozvoj zdejší kultury. Součástí budou i opravy a rekonstrukce sportovišť obce a místa spojená s kulturním děním.

Tabulka 5 Rozvoj sportu, kultury a volnočasových aktivit, Zdroj: Interní zdroje obce, zpracování vlastní

Rozvoj sportu, kultury a volnočasových aktivit				
Název opatření	Priorita	Realizace do	Odhadované náklady v mil. Kč	Zdroj financování
Rekonstrukce sportovního areálu za ZŠ + vybudování skateparku	Vysoká	2020	7	MŠMT + Obec
Revitalizace budovy KSK	Střední	2021	1	OPŽP + Obec
Dobudování amfiteátru	Nízká	2025	4	Obec
Pumptracková dráha	Nízká	2025	1,5	Obec
Revitalizace zázemí hřiště	Střední	2025	1	Obec
Rekonstrukce zázemí hřiště	Nízká	2025	10	Obec
Podpora sportovních a kulturních akcí	Střední	Průběžná	-	Obec
Podpora spolků a spolkové činnosti	Střední	Průběžná	-	Obec

Cíl 2: Dobudování a zkvalitnění infrastruktury

Druhý cíl se bude věnovat infrastruktuře například opravě chodníků, veřejného osvětlení, opravě parkovišť, výstavbě cyklostezky do Uherského Brodu a Hluku atd. Mezi největší plán patří vybudování polyfunkčního domu, odhadované náklady jsou stanoveny ve výši 40 mil. Kč. Celá tato strategie by měla stát obec 81,8 mil. Kč s finanční pomocí OPŽP a SFDI.

Cíl 3: Rozvoj školství

Strategie bude zaměřena na příspěvkovou organizaci – Základní škola a Mateřská škola Vlčnov. Největším plánem je přístavba MŠ s odhadovanou cenou 10 mil. Kč. Dalšími aktivitami je vybavení počítačové učebny, vybudování enviromentální třídy, enviromentální zahrady, rampy pro školní jídelnu. Celkové předpokládané náklady činí 19,2 mil. Kč, větší část bude financovat obec s podporou MAS Východní Slovácko a OPŽP.

Cíl 4: Péče o veřejný majetek a prostranství a extravilán

Tento oddíl bude soustředěný na péči o veřejnou zeleň, vybudování veřejných ploch, rekonstrukcí historických objektů. Pro obec je velkou prioritou výkup pozemků pro individuální bydlení, avšak přesně stanovený rok pro realizaci není uveden. Celkové odhadované náklady jsou 11,7 mil. Kč a na financování se bude podílet MMR, Státní pozemkový úřad a OPŽP. Výlohy na rekonstrukci historických památek a výkup pozemků nejsou stanoveny.

4 ANALÝZA NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ

V této kapitole představím počet neziskových organizací v obci Vlčnov k datu 31. 12. 2020. V obci se nachází celkem 27 neziskových organizací. Od roku 2017 se počet NNO zvýšil, ale zároveň se zrušil jeden Nadační fond Školáček, který pomáhal při vzdělávání žáků se speciálními potřebami.

Následující tabulka ukazuje počet neziskových organizací v obci Vlčnov k 31. 12. 2017 a k 31. 12. 2020.

Tabulka 6 Počet NNO v obci Vlčnov, 2017 a 2020, Zdroj: Zlínský kraj, zpracování vlastní

Název NNO	K 31. 12. 2017	K 31. 12. 2020
Spolek	13	16
Pobočných spolků	9	9
Obecně prospěšná organizace	1	1
Evidované církevní právnické osoby	1	1
Nadační fond	1	0
Celkem	25	27

Seznam neziskových organizací, které jsou vedené na území obce Vlčnov.

Spolky:

- MioTech. z. s.,
- Shanti, z. s.,
- Šance UB, z. s.,
- Tělovýchovná jednota Vlčnov z. s.,
- Spolek rodičů a přátel školy při Základní škole a Mateřské škole ve Vlčnově – „Broučci“,
- Společnost Jízdy Králů, z. s.,
- Myslivecké sdružení Dříněk Vlčnov, z. s.,
- HC Bizon spolek,
- Sdružení ochránců přírody Vlčnov z. s.,
- NIMBUS z. s.,
- Myslivecký spolek Kojetínek Veletiny, z. s.,

- Vlčnovský střelecký spolek,
- Trail U Jericha, z. s.,
- „Spolek pro vlčnovské děti”,
- Sdružení rodičů při ZŠ Vlčnov,
- Branná mládež ČR z. s.

Pobočné spolky:

- Český svaz chovatelů, z. s., Klub chovatelů Hempšírek,
- Svaz diabetiků ČR, územní organizace Uh. Brod,
- ZO ČSOP Scilla Vlčnov,
- SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Vlčnov,
- Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, z. s. základní organizace Vlčnov – SPCCH,
- Český svaz včelařů, z. s., základní organizace Vlčnov,
- Tělovýchovná jednota Sokol Vlčnov,
- KYNOLOGICKÝ KLUB VLČNOV,
- ZO ČSOP Uherskohradištsko.

Obecně prospěšná organizace

- Sokolovo o. p. s.

Evidované církevní právnické osoby

- Římskokatolická farnost Vlčnov.

V tabulce 7 se zabývám neinvestičními transfery a příspěvky od obce pro neziskové organizace. Obec poskytuje dále neinvestiční transfery i cizím příspěvkovým organizacím.

Tabulka 7 Neinvestiční transfery a příspěvky od Obce, 2019–2020, v Kč, Zdroj: Monitor státní pokladny, zpracování vlastní

		2019	2020
Neinvestiční transfery	spolky	730 050	743 050
	církev, náboženské společnosti	335 675	270 000
	neziskové organizace	3 824	3 814
	fundace, prospěšné organizace	2 000	2 000
	příspěvkové organizace	430 400	975 212
Neinvestiční příspěvky	příspěvkové organizace	8 716 000	7 990 000

Níže uvedená tabulka nás informuje, jakou částkou přispěla obec neziskovým organizacím v roce 2020. Dotaci lze využít pouze na účel, na který byl předem určen a poskytuje se na žádost neziskové organizace. V roce 2020 žádaly ještě dvě neziskové organizace o dotaci, ale kvůli neuskutečnění akce, musely dotaci vrátit.

Tabulka 8 Dotace poskytnuté obcí Vlčnov v roce 2020 v Kč, Zdroj: zpravodaj, zpracování vlastní

Nezisková organizace	Poskytnutá dotace v Kč
Broučci	2 000
MS Dříněk	127 000
ZO ČSV (Včelaři)	3 000
Kynologický klub	10 000
Farnost	200 000
TJ Vlčnov	560 000

V obci se dále nachází dvě příspěvkové organizace, které se řadí do veřejnoprávních neziskových organizací. Paří sem Klub sportu a kultury Vlčnov, Základní škola a Mateřská škola Vlčnov.

Klub sportu a kultury Vlčnov

Klub sportu a kultury vznikl roku 1993. Organizace pořádá většinu akcí ve Vlčnově a spadají pod ni sportovní kroužky a folklorní spolky. Pravidelně KSK pořádá například aerobic, nohejbal, zumbu, taneční skupinku mažoretok atd.

Od státu organizace dostala dotace v celkové výši 3 522 075 Kč a první dotace byla v roce 2003, dalším hlavním zdrojem financování je místní rozpočet obce.

Mezi lety 2010 až 2013 hospodařil Klub se ztrátou a od roku 2013 se situace zlepšuje a výsledky hospodaření jsou v kladných číslech.

KSK má schválený rozpočet, výnosy jsou rozděleny na provozní ve výši 1 mil. Kč a výnosy územních rozpočtů s částkou 3,3 mil. Kč, celkem tak výnosy činí 4 329 000 Kč. Náklady jsou stanovené ve stejné výši jako výnosy, konkrétně 4 329 000 Kč.

V tabulce níže můžeme vidět náklady a výnosy lokální organizace za poslední čtyři roky. V roce 2020 kvůli COVID-19 klesly výnosy z důvodu neuskutečnění akcí.

Tabulka 9 Hospodaření příspěvkové organizace 2017-2020, v tisíc. Kč, Zdroj: Monitor státní pokladny, zpracování vlastní

Rok	Náklady	Výnosy
2017	5 461	5 478
2018	5 232	5 427
2019	6 319	6 558
2020	3 653	4 359

5 SOUČASNÝ STAV KULTURY

Cílem této kapitoly je analýza stavu kultury v obci Vlčnov. Nachází se zde tradice a zvyky, kulturní a přírodní památky.

5.1 Tradice a zvyky

Jízda králů

Vlčnovská Jízda králů je nejvíce navštěvovaný folklorní ceremoniál v České republice a zároveň největší událost v obci Vlčnov. V dávnějších dobách tato tradice byla velmi rozšířená, ale v nynější době se koná jen na Slovácku a taky na Hané.

Jízda králů má dlouholetou tradici, která sahá až do roku 1808. Od roku 2011 se jízda zapsala do seznamu UNESCO jako nehmotné dědictví.

Slavnost se koná v obci poslední květnou neděli. Průvod začíná od horní části vesnice až po dolní část, součástí je tradiční jarmark a příležitost prohlédnout si místní muzeum. Královská jízda je složena z legrútů (osmnáctiletí chlapci), kteří v průběhu obřadu jsou vítáni mezi dospělými obyvateli. Legrúti doprovází krále na koních a ti jsou ozdobeni pentlemi a červenými šátky. Králem se volí vždy mladý chlapec, který musí být panic a v ústech držet bílou růži jako symbol nevinnosti. Sedí na koni, kterého doprovází jeho otec a po obou stranách je doprovázen dvěma legrúty. V procesí se také nachází dívky v krojích a celý průvod je uzavřen výběřčími (žebráky). Královská družina duchaplnými výkřiky a hláškami prosí okolní obecnost o peněžní dary, dávají se do boty nebo do předem připravených kasiček.

V roce 2019 obdržel Klub sporu a kultury Vlčnov dotace na Jízdu králů. Dotace od MK ve výši 260 000 Kč a dotace od ZK v částce 310 000 Kč.

Roku 2020 byla akce zrušena.

V roce 2021 se akce konat bude. Pro širší veřejnost pouze online přenosem na YouTube, obyvatelé obce se mohou přímo účastnit této akce.

Masopust

Masopust neboli karneval je třídní svátek, který se koná mezi Vánoce a postní dobou. Představuje dobu radovánk a dobrého jídla mezi obdobím půstu. V průběhu Masopustu se konají svatby, zabíjačky a zábavy, při kterých se tančí. Oslavy vrcholí čtvrtkem, který je nazývaný Tučný čtvrtek, protože se konají hostiny se zabíjačkou. V masopustní neděli,

pondělí a úterý jsou konány průvody masek a obřady, které končí tancem. Přesná doba masopustního průvodu není pevně daná a je ovlivněná kalendářem.

V obci Vlčnov je průvod masek spojen se sociálními a politickými poměry.

Kvůli COVID-19 se letos masopustní průvod nekonal, ale lidé měli možnost se vyfotit v maskách a poslat fotky na Facebookovou stránku nebo Instagram. Nejvíce lajkovaná fotka dostala cenu, kterou si pak obyvatel obce vyzvedl v Klubu sportu a kultury ve Vlčnově.

Velikonoční košt vína

Velikonoční košt vína je tradice, při které místní producenti vína, ale i ostatní pěstitele například ze Znojemska ochutnávají vzorky vín. Nesmí chybět cimbálová muzika a obsluha, která je oblečena v krojích. Návštěvnost koštu vína každoročně stoupá.

Krojované Velikonoce

Legrúti oblečení v krojích s pomlázkou na Velikonoční pondělí obchází domy, kde bydlí stejně stará děvčata. Tito legrúti se v ten samý rok účastní Jízdy králů a tato akce na Velikonoce je první seznámení veřejnosti s těmito mladými kluky.

Stavění máje

Májka je pojmenování pro ozdobený kmen stromu, který slouží k oslavám jara, zpravidla je stavěn 30. dubna nebo 1. května.

V obci Vlčnov tradičně staví májku legrúti, kteří se snaží o nejvyšší májku v okolí. Při stavění pomáhá celá vesnice a holky zdobí korunu pentlemi. Jedno z největších posláních je májku uhlídat před ostatními kluky z okolních vesnic, kteří se snaží májku seřezat a ukrást vrchní korunu. V poslední době se snaží občané stavět i malé májky, například se mohou nacházet u hasičské zbrojnice.

Slavnost Božího těla

Slavnost má náboženský podtext, který prokazuje úctu ke Kristovu Tělu. Vesnicí prochází průvod, kdy aktéři tohoto průvodu jsou oděni do vesnických krojů, místní kapličky a domy

jsou vyzdobeny. Na svatých místech v obci se kněz zastaví a přednese mši, celý průvod směřuje zpět do kostela.

Hody

Hody se konají na svátek sv. Jakuba Staršího, který je patronem zdejšího kostela. Dopolnední program je spíše poklidný s duchovní atmosférou. Odpolední program je věnován zpívání lidových písní v místních búdách, kde také od pradávna tyto písně vznikaly.

Živý Betlém

Římskokatolická farnost Vlčnov pořádá každý rok živý betlém. K této tradici zpívá koledy místní pěvecký sbor a folklórní svaz, který ukazuje obyvatelům své připravené vystoupení. Tato akce pravidelně zakončuje vánoční svátky.

Vlčnovské kroje

Lidové kroje patří do kulturního dědictví a jsou využívány k reprezentaci, dále mají kulturní hodnotu při vystupování na veřejných místech.

Jednotlivé kroje v krajích se liší, vyvíjely se podle ekonomických, morálních a sociálních předpokladů. „*Tvary, materiály, barvy a ozdoby procházely neustálým vývojem, který ovšem respektoval daný systém a řád. Postupný rozvoj zemědělské tradiční výroby umožňoval zvyšování životní úrovně a tím i nároky na reprezentativnost oděvu.*“ (Dr. Josef Beneš, CSs., Dr. Metoděj Zemek, CSc., obec Vlčnov, © 2021)

Na Slovácku je celkem 28 krojů, ve které obec Vlčnov zaujímá své vlastní místo, ale dříve spadal do skupiny brodských krojů.

Mužský kroj se skládá z tmavomodrých kalhot s bohatým šňůrováním, košile s nabíranými rukávy a kordula.

Ženské kroje mají hustě nabírané rukávy přes ně soukennou kordulku. Spodní díl se skládá z fěrtůšku a štóf má červenou barvu.

Silvestr na Pepčíně

Silvestr na Pepčíně je znovuoobnovená tradice, při které se setkávají obyvatelé i z okolních obcí. Dříve na tomto místě byl postaven zámeček, který po druhé světové válce slehl se zemí.

Akce pořádaná na tomto místě by měla sblížovat občany a zapomenout na vše zlé, co se stalo minulý rok a doufat v lepší následující rok.

Na Pepčíně se na konci prázdnin také koná prázdninové odpoledne na památku bývalému zámečku.

Mezi každoroční tradice a zvyky v obci Vlčnov můžeme zařadit:

- Sbírání trnek a vaření povidel,
- Suchou nohou,
- první svaté přijímání.

Další konané akce v obci Vlčnov:

- Verbíři z Uherskobrodská,
- Vlčnovské kulturní léto,
- Víkend památkových domků,
- Pofašanková zábava,
- Dětský karneval,
- Hodové zpívání v búdách,
- Košt vdolečků,
- Letní kino v amfiteátru,
- plesy (sportovní, myslivecký, reprezentativní ples atd.). (Obec Vlčnov, © 2021)

5.2 Kulturní památky

Níže zmíněné kulturní památky jsou zapsané v seznamu kulturních památek v České republice.

Vinné budy Vlčnov – Kojiny

Areál vinných búd představuje třicet pět historických staveb, které vznikly v 18. a 19. století. Reprezentovaly jihomoravské vinohradnictví a sadařství a k tomuto účelu je areál využíván i dnes. Búdy se skládají z lisoven bez sklepa a jsou odrazem konstrukční historické techniky.

V roce 1995 byl areál zařazen do vesnické památkové rezervace. Celkem se ve Vlčnově nachází čtyřicet búd, avšak některé nejsou památkově chráněny.

Obrázek 6 Vinné budy Vlčnov – Kojiny, Zdroj: Kudy z nudy, © 2021

Římskokatolický kostel sv. Jakuba Staršího

První zmínky sahají do poloviny 13. století. V 18. a 20. století kostel prošel změnami a zvětšením prostorů z důvodu potřeb věřících obyvatel. Nejstarší dochovaná část kostela je věnována sv. Jakubu Staršímu a zároveň je psaná jako památkově chráněná.

Muzeum lidových pálenic

Muzeum lidových pálenic se nachází v někdejší stodole č. p. 65, která je chráněnou památkou. Fixní výstava ukazuje, jak se dříve páčila slivovice, součástí je několik destilačních zařízení a také potřeb, které jsou nezbytností při pálení.

Ostatní památky v obci Vlčnov:

- Kaplička na návsi,
- kaplička v ulici Rybářská,
- kaplička u vinných sklepů,
- Římskokatolická farnost,
- kamenný kříž z roku 1919,
- železný kříž před hřbitovem,

- venkovské usedlosti s číslem popisným 121, 301, 65, 770, 80,
- komora u čp. 47,
- Slovácká jizba č.p. 739.

5.2.1 Přírodní památky

Na katastru obce Vlčnov se nachází dvě přírodní rezervace a les.

- Kovářův žleb (7,25 ha),
- Vlčnovský háj (29,86 ha),
- Myšince – bývalé vinohrady.

6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A ROZHOVOR

6.1 Dotazníkové šetření pro veřejnost

Hlavním cílem vytvoření dotazníku bylo zjistit názor občanů a široké veřejnosti na kulturní dění, které mi pomůže při návrhu aktivit.

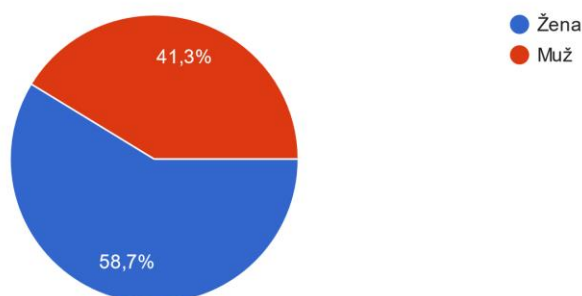
Pro svoji bakalářskou práci jsem zvolila dotazník polostrukturovaný tzv. otevřené a uzavřené odpovědi.

Dotazníkový průzkum se uskutečnil ke konci měsíce dubna s účastí 155 respondentů. Uveřejněn byl na facebookové stránce Vlčnov – perla Slovácka, kde dotazník vyplnilo nejvíce lidí a k dalším respondentům patří známí a rodina. V průzkumu se nacházelo celkem 13 otázek.

1. Pohlaví

Na základě otázky ohledně pohlaví jsem zjistila, že odpovídalo 58,7 % žen a 41,3 % mužů.

Jaké je Vaše pohlaví?
155 odpovědí

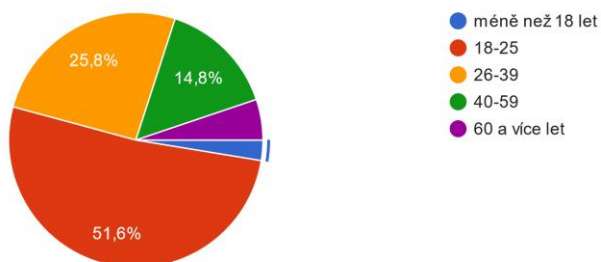

Obrázek 7 Pohlaví respondentů, Zdroj: dotazníkové šetření

2. Věk

V dotazníku jsou obsazeny všechny věkové skupiny. Nejpočetnější skupinou je věková kategorie 18–25 let, konkrétně 80 respondentů. Druhou skupinu tvoří 40 lidí ve věku 26–39 let. Z 23 dotazovaných jsou respondenti ve věku 40 až 59 let. Značný pokles nastal u věku 60 a více let s 8 respondenty. Nejméně početná kategorie je do 18 let – pouze 4 reakce.

Kolik Vám je let?
155 odpovědí

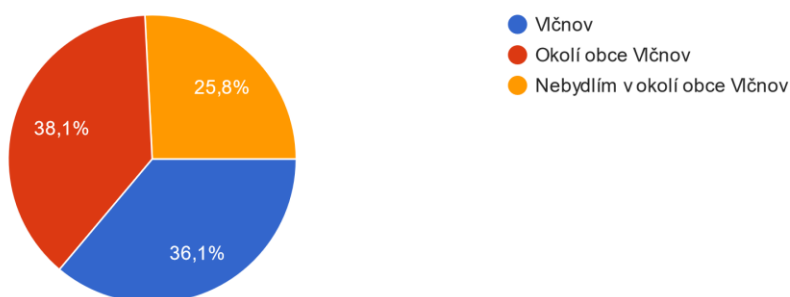

Obrázek 8 Věkové složení respondentů, Zdroj: dotazníkové šetření

3. Bydliště

V této kategorii se dozvídáme informace o tom, jak daleko bydlí respondenti od obce Vlčnov nebo zda bydlí přímo v obci. Nejvíce dotazovaných žije v okolí Vlčnova, konkrétně 59 občanů, přímo ve Vlčnově 56 dotazovaných. Lidé, kteří se zúčastnili mého dotazníku a nejsou z okolí ani z obce Vlčnov, byla to nejméně početná skupina s počtem 40 dotazovaných.

Kde bydlíte?
155 odpovědí

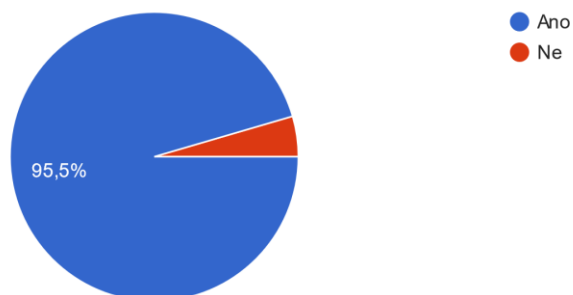
Obrázek 9 Bydliště respondentů, Zdroj: dotazníkové šetření

4. Kulturní akce

Téměř všichni respondenti, tedy 148 ze 155 dotazovaných, mají ponětí o kulturních akcích v obci Vlčnov, kromě sedmi jedinců.

Slyšeli jste někdy o kulturních akcích v obci Vlčnov?

155 odpovědí

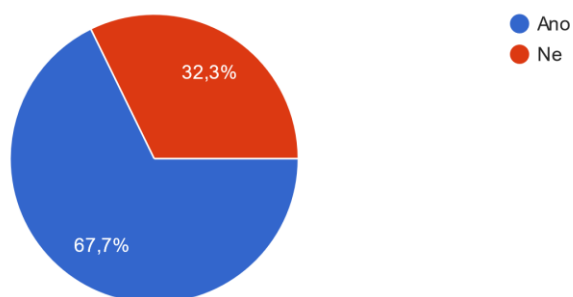
Obrázek 10 Povědomí respondentů o kulturních akcích, Zdroj: dotazníkové šetření

5. Účast na kulturních akcích

Přestože skoro všichni dotázaní slyšeli o kulturních akcích, účastní se jich pouze 105. Zbýlých 50 respondentů se akcí neúčastní.

Účastníte se kulturních akcí v obci Vlčnov?

155 odpovědí

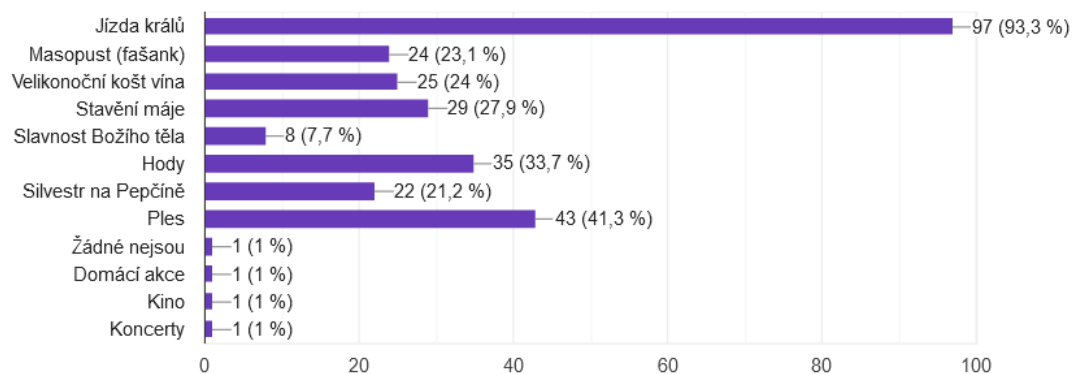
Obrázek 11 Účast respondentů na kulturních akcích, Zdroj: dotazníkové šetření

6. Návštěvnost kulturních akcí

V následující otázce jsem se chtěla dozvědět jaké kulturní akce jsou u respondentů nejpopulárnější. Respondenti mohli přidávat i vlastní odpovědi. Nejnavštěvovanější atrakcí se stala Jízda králů s počtem 97 lidí, díky které je obec Vlčnov vyhlášena po celé ČR. Mezi hojně navštěvované akce patří plesy, hody a mezi méně často navštěvované akce se řadí stavění máje, košt vína, masopust, Silvestr na Pepčíně a slavnost Božího těla. V otevřené otázce „jiné akce“ zmiňovali lidé nejčastěji kina, koncerty.

Jaké kulturní akce v obci Vlčnov navštěvujete?

104 odpovědí

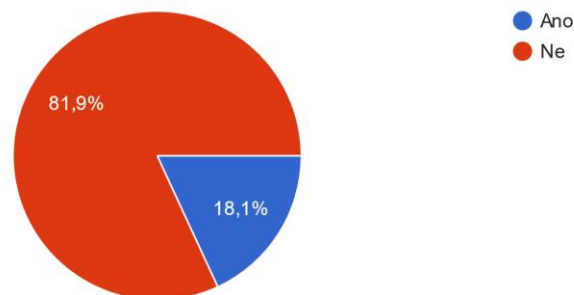
Obrázek 12 Navštěvované akce respondentů, Zdroj: dotazníkové šetření

7. Vylepšení kulturních akcí

Na dotaz, zda by vylepšili respondenti některou kulturní akci, odpovědělo 19 lidí ano. Tento důvod rozepsali v další otázce.

Vylepšili byste nějakou kulturní akci?

105 odpovědí

Obrázek 13 Zlepšení kulturních akcí v obci Vlčnov, Zdroj: dotazníkové šetření

8. Důvod ke kritice kulturních akcí

Nejvíce respondentů kritizovalo akci Jízdu králů z důvodu vysokého vstupného a špatné koordinace. Občané dále navrhovali lepší využití místního amfiteátru a více programů na hody.

Vybrané názory respondentů jsou autentické:

- „Aby lidé, co navštěvují jízdu králů neplatily na osobu 150 Kč možná 200 Kč ale nějakou směšnou taxu 30 Kč přece jsme v UNESCO a dostávají na to dotace!

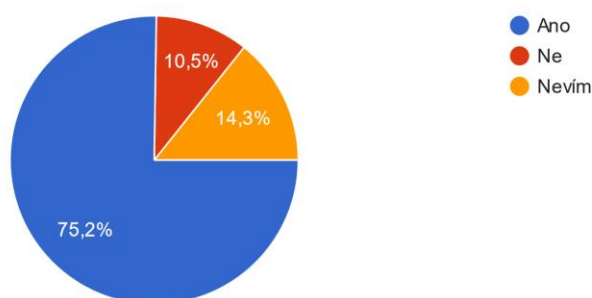
A žádné sekurity, když to od jak živá dělali důchodci nebo hasiči zbytečně vyhazování peněz za nic! Udělejme tradici jako před 20 lety a budeme všichni spokojeni!!“

- „Zpřístupnit všechny akce širší veřejnosti a zisky využít k zvelebování města.“
- „To, co organizují spolky, v pořádku, organizace Jízdy Králů, aneb ukázka nezvládnutého projektového řízení.“
- „Lepší využití amfiteátru - např. menší koncerty, akce pro děti. Stál hodně peněz a je nevyužitý.“

9. Spokojenost s kulturní nabídkou

Zhruba 79 dotazovaných je spokojeno s kulturní nabídkou v obci. Celkem 11 respondentů není spokojených vůbec a 15 z nich neví, zda jsou spokojení alespoň částečně.

Jste spokojeni s kulturní nabídkou v obci Vlčnov?
105 odpovědí

Obrázek 14 Kulturní nabídka, Zdroj: dotazníkové šetření

10. Absence kulturních akcí

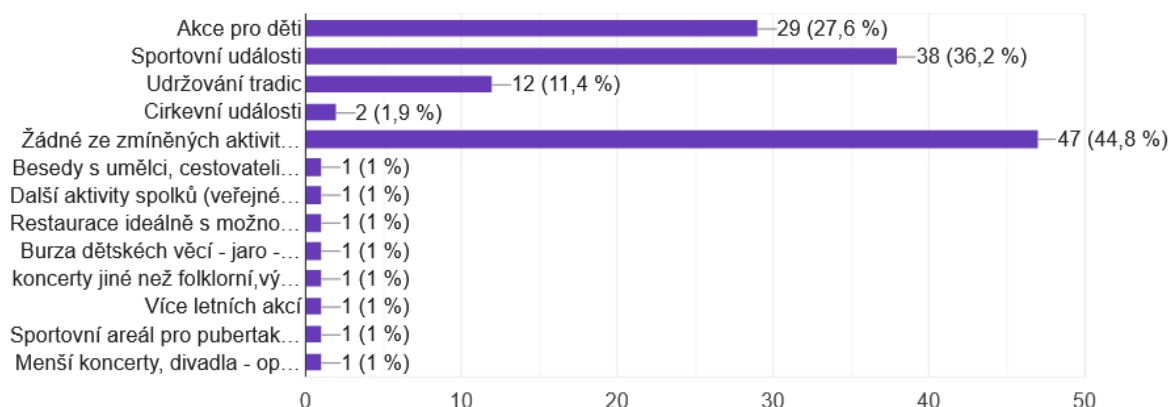
V tomto grafu jsem vymezila pět kategorií, ale byla zde možnost přidat vlastní názor. Respondenti se zmiňují o koncertech, besedách s umělci nebo cestovateli, o tzv. zábavách, zabíjačkách, divadelních představeních v amfiteátru.

Nejvíce zastoupená kategorie uvádí, že lidem nechybí žádná kulturní aktivita z nabízených kategorií.

Jaké společenské a kulturní aktivity Vám v obci chybí?

105 odpovědí

Obrázek 15 Akce, které respondentům chybí, Zdroj: dotazníkové šetření

11. Možnost výběru nové kulturní akce

V následující otázce jsem nechala volný prostor pro respondenty, aby napsali, jaké aktivity jim chybí a popřípadě zda mají nějaké nápady na nové akce. Celkem se zúčastnilo 63 dotazovaných. Nejvíce by lidé ocenili více akcí pro děti a kulturní vsuvky, které by se týkaly udržování tradic, čímž by rozvíjely místní kulturu obce a zároveň by podporovaly soudržnost občanů. Někteří by ocenili, aby se obec Vlčnov dostala do podvědomí většímu množství lidí a na lokální akce by jezdila i širší veřejnost.

Vybrané názory respondentů jsou autentické:

- „*Drakiáda, Den obce*“
- „*Pálení čarodějnic, občasně kurzy nebo jen tak posezení s tradiční výrobou např krepových růží na JK, či jiné ... zdobení perníků před Vánoci... korálkování,*“
- „*Jízda králů a další akce s ní provázané – nejen pro dany ročník, ale i pro celou vesnici a další návštěvníky to je akce velkolepá, která vlastně nemá konkurenci.*“
- „*Putování po Vlčnovských búdách*“
- „*Takovou, která u obyvatel i návštěvníků rozvíjí vztah k prostředí, tradicím a pomáhá si je uvědomovat.*“
- „*Sportovní areál pro pubertaky a větší děti jump park nebo skate park teď má doma každý koloběžku kolo, ale děti chtějí být venku ale není kde, aby se pro ty větší se udělali sportovní aktivní hřiště .... To tu chybí hodně u araveru je hřiště totálně nevyužitě proč tam nekoupí něco kde by děti mohly skákat, jak má kolech*“

na koloběžkách skatech ...obec se motá kolem jízdy králů, ale že je tu děti na ty nikdo nikdy nebere ohled, co oni by si přáli na to nikdo neslyší je to škoda v každých okolních dědinách se snaží, ale tady zdechl pes.“

12. Důvody výběru kulturní akce

Následující otázka se dotazovala respondentů, podle čeho si vybírají kulturní akce, kterých se zúčastní. Přes 60 % lidí odpovědělo podle kamarádů nebo doporučení od svých známých, dále se opakovaly reakce podle času, programu dané kulturní akce (aby byla věnovaná folklóru), vstupného nebo počasí.

Vybrané odpovědi jsou autentické:

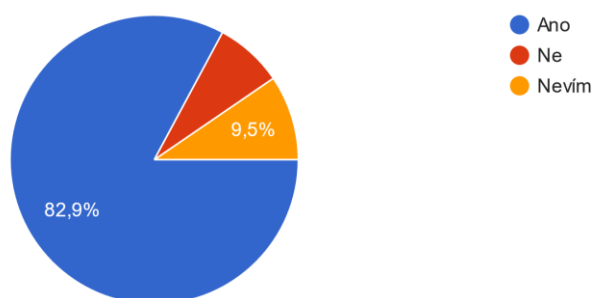
- *„Podle toho, kam jdou přátelé (většinou je to folklorního rázu).“*
- *„Podle doporučení od známých a také programu kulturní akce, čas, počasí, zájmu, vstupného.“*

13. Názor na propojení kulturního a přírodního bohatství s rozvojem obce

V poslední uzavřené otázce mě zajímal názor respondentů na kulturní a přírodní bohatství a jestli přímo souvisí s rozvojem obce. Ze 105 dotazovaných, kteří se účastní akcí odpovědělo 87 ano, pouze 8 ne a 10 neví.

Myslíte si, že kulturní a přírodní bohatství má přímý vliv na rozvoj obce?

105 odpovědí

Obrázek 16 Propojení kulturního a přírodního bohatství, Zdroj: dotazníkové šetření

6.2 Rozhovor s vybraným subjektem

V průběhu března proběhl rozhovor s místostarostkou Vlčnova. Celkem bylo kladeno šest otázek. Celá rozprava byla soustředěna na kulturu v době normální, tj. před celosvětovou Covid pandemií. První otázka se týkala úrovně místní kultury, kde mi byly sděleny všechny

kulturní aktivity, které v obci probíhají. Výsledkem sdělení bylo, že stav kultury je na velmi dobré úrovni. Hlavním kulturním aktérem je příspěvková organizace – Klub sportu a kultury. Tato organizace dále spolupracuje s místními spolky na vytváření kulturních akcí. Často paní místostarostka zmiňovala Jízdu králů, která je chloubou místní obce.

Vizí do budoucna je „udržování tradic Jízdy králů, jako dědictví předků“. Nejbližší aktivitou je revitalizace a energetická opatření budovy KSK. Ta je připravena na přestavbu polyfunkčního objektu, kde se bude nacházet restaurace, salónek a klubovny.

Primární zdroje na kulturu jsou hrazeny ze Zlínského kraje a z příspěvků sponzorů, menší kulturní akce z vlastních zdrojů. Na Jízdu králů se získávají dotace z Ministerstva kultury.

Hlavním limitem pro pořádání kulturních akcí se staly věkové skupiny, protože každá věková skupina má jiné zájmy, ale obec se snaží svou nabídkou vyjít vstříc všem lidem.

6.3 Vyhodnocení dotazníku a rozhovoru

Obě šetření byly provedeny na stejném základu a týkaly se kulturního dění. První dotazovanou skupinou byla širší veřejnost a druhým subjektem se stala místostarostka. Obě skupiny se shodují na tom, že kulturní dění v obci je velmi bohaté, avšak občané Vlčnova a veřejnost zmiňují, že určité kulturní akce by mohly být lépe zorganizované. Nejvíce připomínek měli na Jízdu králů, konkrétně na vysokou cenu vstupného. Tato aktivita se stala vizí do budoucnosti, jak zmiňuje paní místostarostka. I přes shodné názory na úroveň konaných aktivit by občané a veřejnost přivítali následující akce: akce pro děti, aktivity spojené s udržováním místních tradic, koncerty.

Návrhy obyvatel na zlepšení areálu sportoviště a dobudování amfiteátru jsou strategickým cílem obce, které by se měly uskutečnit do roku 2025.

7 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ KULTURY

V následující kapitole navrhuji celkem čtyři akce, které se týkají kulturního dění.

7.1 Na základě dotazníkového šetření

Na základě dotazníkového šetření navrhuji pro obec Vlčnov následující akce.

Návrh číslo 1.

Přednáška s cestovateli – Expedice Z101

Zajímavým přínosem by mohla být pro obci Expedice Z101. Expedice kopíruje historickou cestu Zikmunda a Hanzelky, kteří se před 70 lety vydali na cestu automobilem Tatra do Latinské Ameriky a Afriky. Expedice je momentálně na začátku své cesty a má v plánu skončit v roce 2023. Po skončení by mohli cestovatelé z Expedice (Tomáš Vaňourek a Lukáš Socha) své zážitky přednést obyvatelům Vlčnova a okolních měst. Srovnat tak život v padesátých letech minulého století a nyní.

Přednáška by se mohla konat v místním amfiteátru nebo v KSK. Zároveň by mohly být vyvěseny fotografie na určitý čas v jednotlivých chráněných domcích.

Tabulka 10 Cestovatelská přednáška, zpracování vlastní

Předpokládané náklady	-
Návrh způsobu financování	Vstupné, příspěvek od Obce
Cílová skupina	Obyvatelé obce Vlčnov a okolí
Přínos	Větší informovanost
Rizika	Malý zájem veřejnosti, neuspokojení všech věkových kategorií, lhostejnost obyvatel

Návrh číslo 2.

Letní biatlon pro děti

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že si lidé přáli více kulturních akcí pro děti. Z tohoto důvodu navrhuji Letní biatlon pro děti na Mezinárodní den dětí. Program biatlonu by byl rozdělen do 5 stanovišť. Na každém stanovišti by každé dítě obdrželo razítko a po absolvování všech by dostalo sladkou odměnu.

Obsah jednotlivých stanovišť:

- Výroba slizu,
- hod basketbalového míče na koš,
- skládání puzzle,
- běh přes překážky,
- nafukovací lezecká stěna.

Tabulka 11 Letní biatlon pro děti, zpracování vlastní

Předpokládané náklady	50 000 Kč
Návrh způsobu financování	Príspevková organizace – KSK
Cílová skupina	Děti od 8 do 14 let věku z obce Vlčnov a okolních obcí
Přínos	Vyšší návštěvnost rodin s dětmi v obci
Rizika	Nepříznivé povětrnostní podmínky (déšť, vítr), malý zájem rodin s dětmi

7.2 Další návrhy

Návrh číslo 3.

Podílení veřejnosti na výběru kulturních akcí

Obyvatelé obce by si mohli sami vybrat, jakou kulturní akci by si v obci Vlčnov přáli. Rozhodování by probíhalo buď přes mobilní aplikaci nebo pomocí dotazníkového šetření, které by se mohlo konat přes internetové stránky obce anebo tištěnou formou ve zpravodaji. Hlasování o daných akcích by se konalo s předstihem několika měsíců. Nejdříve si obyvatelé obce vyberou, jakou akci by si přáli a v návaznosti na jejich odpovědi by pokračovalo další hlasování, kde by mohli vybírat ze dvou odpovědí (například filmy do letního kina nebo žánry koncertů). Na popud obyvatel by byla vybrána akce, která by se v budoucnu uskutečnila.

Tabulka 12 Podílení veřejnosti na výběru kulturní akce, zpracování vlastní

Předpokládané náklady	100 000 Kč
Návrh způsobu financování	Obec Vlčnov
Cílová skupina	Obyvatelé obce Vlčnova a okolních obcí
Přínos	Větší informovanost veřejnosti o kulturním dění
Rizika	Malý zájem veřejnosti, neuspokojení všech věkových kategorií, neuspokojení menšiny

Návrh číslo 4.

Putování po památkách pomocí QR kódů

Vlčnov je obec s bohatou historickou tradicí, nachází se zde mnoho kulturních památek zapsaných v seznamu České republiky. Proto navrhuji vytvoření akce Putování po památkách pomocí QR kódů. Tento návrh by spočíval ve vytvoření aplikace s názvem QR kódy ve Vlčnově. Aplikaci by si mohli stáhnout lidé, kteří se chtějí dozvědět více informací o obci Vlčnov.

V aplikaci by se nacházela mapa, která by sloužila k lepší orientaci. V plánu by byly zvýrazněné body a souřadnice památek.

Na jednotlivých památkách by se objevovaly QR kódy, které by lidé naskenovali do aplikace a zobrazila by se jim charakteristika dané památky.

QR kódy jednotlivých památek by obsahovaly historii, datum vzniku a zajímavosti.

Tabulka 13 Putování po památkách pomocí QR kódů, zpracování vlastní

Předpokládané náklady	300 000 Kč
Návrh způsobu financování	Dotační program MK – Program Kulturní aktivity v památkové péči
Cílová skupina	Lidé, kteří se zajímají o kulturu
Přínos	Vyšší návštěvnost obce, zvýšení počtu návštěvníků na kulturních akcích
Rizika	Nezájem lidí o kulturu, nevlastnění chytrého telefonu

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo analyzovat současný stav kultury v obci Vlčnov a vytvořit koncept, který bude přínosem pro obci.

Teoretická část byla rozdělena na dvě kapitoly. První část se věnovala neziskovému sektoru, konkrétně neziskovým organizacím a typologii neziskových organizací. Ke konci kapitoly jsem se soustředila na nadace, spolky a obecně prospěšné společnosti z důvodu návaznosti na praktickou část bakalářské práce. Druhá kapitola se týkala kultury a kulturní politiky, ve které jsem popsala základní pojmy kultury, lidovou kulturu, kulturní dědictví, zdroje financování v národní a nadnárodní úrovni. Také jsem zde zmínila program rozvoje EU Kreativní Evropa.

V praktické části byly popsány základní informace o obci a byla provedena socioekonomická analýza, ve které jsem zmínila polohu, stručnou historii a ekonomickou stránku obce. Dále jsem zde vyzdvihla čtyři strategické cíle. Provedla jsem rozbor kulturních aktivit, které se v obci pravidelně uskutečňují.

Další částí mé bakalářské práce bylo dotazníkové šetření, které je zaměřeno na rozvoj kulturních aktivit v obci. Vybraní respondenti jsou obyvatelé obce Vlčnov a okolních obcí se zájmem o kulturní dění. Mezi klíčové respondenty patří místostarostka obce a osoby podílející se na kulturním životě.

Ke konci praktické části navrhuji celkem čtyři kulturní aktivity. Na základě dotazníkového šetření jsem doporučila dvě kulturní akce, které by lidé v obci Vlčnov uvítali nejvíce. Dále se zde nacházejí další dvě aktivity, které by rozvíjely kulturní život v obci.

Obec Vlčnov je známá po celé České republice Jízdou králů, která je zapsaná v kulturním dědictví UNESCO od roku 2011. V obci se nachází jedna příspěvková organizace, mnoho pobočných spolků a spolků, které spolu navzájem koordinují při vytváření místní kultury. Většina kulturních aktivit je zaměřena na dodržování tradic a folklóru. K poměru velikosti obce se zde koná velké množství kulturních akcí, ale podle dotazníkového šetření vyplývá, že by některé kulturní akce mohly být lépe provedeny.

Závěrem bych ráda poděkovala všem respondentům, především paní místostarostce a panu referentovi obce Vlčnov za vstřícnost a ochotu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] ANHEIER, Helmut, 2014. *Nonprofit Organizations: Theory, Management, Policy*. 2nd edition. Abington, Oxon: Routledge, 450 p. ISBN 9780415550468.
- [2] BAČUVČÍK, Radim, 2011. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM, 190 s. ISBN 978-808-7500-019.
- [3] BACHMANN, Pavel, 2011. *Management neziskové organizace*. Hradec Králové: Gaudeamus, 280 s. ISBN 9788074351303.
- [4] BOUKAL, Petr a Hana VÁVROVÁ, 2007. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 89 s. ISBN ISBN 978-80-245-1293-8.
- [5] BOUKAL, Petr, 2009. *Nestátní neziskové organizace: (teorie a praxe)*. V Praze: Oeconomica, 303 s. Vysokoškolská učebnice. ISBN 9788024516509.
- [6] FRIČ, Pavol a Rochdi GOULLI, 2001. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 203 s. ISBN 8086432041.
- [7] HYÁNEK, Vladimír, 2004. *Ekonomika neziskových organizací: distanční studijní opora*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta, 96 s. ISBN 80-210-3501-3.
- [8] KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada, 208 s. ISBN 978-80-247-3075-2.
- [9] NEKOLNÝ, Bohumil, 2014. *Paradigmata moderní kulturní politiky*. V Praze: Institut umění – Divadelní ústav, 107 s. ISBN 9788070083178.
- [10] PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ, 2008. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha: ASPI, 199 s. ISBN 9788073573478.
- [11] PATOČKOVÁ, Věra, Daniel ČERMÁK a Kateřina VOJTÍŠKOVÁ, 2012. *Kultura v krajích České republiky*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 416 s. ISBN 978-80-7330-222-1.

[12] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 485 s. ISBN 9788073579364.

[13] *Příručka rozvoje místní kulturní politiky: kroky, nástroje, případové studie*. Brno: Barrister & Principal, 2016, 146 s. ISBN 9788070083680.

[14] RICHARDS, Greg a Robert PALMER, 2010. *Eventful Cities: Cultural Management and Urban Revitalisation*. Oxford: Butterworth-Heineman, 516 p. ISBN 978-0-7506-6987-0.

[15] REKTOŘÍK, Jaroslav, 2010. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 188 s. ISBN 9788086929545.

[16] STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ, 2012. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 169 s. ISBN 9788073579739.

[17] STEJSKAL, Jan, 2010. *Ekonomika neziskové organizace*. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, Tiskové a distribuční centrum, 272 s. ISBN 9788086825557.

Internetové zdroje:

[18] Databáze nestátních neziskových organizací Zlínského kraje, © 2021. *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/databaze-nestatnich-neziskovych-organizaci-zlinskeho-kraje-cl-870.html>

[19] Klub sportu a kultury Vlčnov, © 2021. *MonItor* [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/60371587/prehled?rad=t&obdobi=2012>

[20] Kreativní Evropa, © 2021. *Kreativní Evropa* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.kreativnievropa.cz/>

[21] Kultura v Evropské unii, ©2021. *Evropská unie* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/culture_cs

[22] Kulturní dědictví, ©2021 *Národní ústav lidové* [online]. [cit. 2021-5-27]. Dostupné z: <https://www.nulk.cz/kulturni-dedictvi/>

- [23] Obec Vlčnov (Uherské Hradiště), © 2021. *Monitor* [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00291561/prehled?rad=t&obdobi=2103>
- [24] Památková rezervace Vinné budy Vlčnov-Kojiny, © 2021. *Kudy z nudy* [online]. [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/pamatkova-rezervace-vinne-budy-vlcnov-kojiny>
- [25] Představení MAS, © 2021. *MAS Východní Slovácko* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.masvychodnislovacko.cz/inpage/predstaveni-mas/>
- [26] Působnost ministerstva, © 2021. *Ministerstvo kultury* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/pusobnost-ministerstva-1113.html>
- [27] Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky, © 2021. *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/seznam-nematerialnich-statku-tradicni-lidove-kultury-ceske-republiky-299.html>
- [28] UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, © 2010 United Nations [online]. [cit. 2021-5-16]. Dostupné z: <https://www.un.org/youthenvoy/2013/08/unesco-united-nations-educational-scientific-and-cultural-organization/>
- [29] UNESCO památky, © 2021. České dědictví UNESCO [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky/>
- [30] Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky, © 2021. *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/seznam-nematerialnich-statku-tradicni-lidove-kultury-ceske-republiky-299.html>
- [31] Tradice a zvyky, © 2021. *Obec Vlčnov* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.vlcnov.cz/turista-volny-cas/informace-pro-turisty-tic/tradice-a-zvyky/>
- [32] Vlčnovský zpravodaj, © 2021. *Obec Vlčnov* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.vlcnov.cz/obec-informace/vlcnovsky-zpravodaj/>
- [33] Vlčnovské kroje, © 2021. *Obec Vlčnov* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.vlcnov.cz/turista-volny-cas/informace-pro-turisty-tic/vlcnovske-kroje/>

[34] Zákon č. 89/2012 Sb., 2021. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

[35] Záruční fond, © 2021. *Kreativní Evropa* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.kreativnievropa.cz/zarucni-fond/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

ČSÚ Český statistický úřad

EU Evropská unie

KSK Klub sportu a kultury Vlčnov

MAS Místní akční skupiny

MK Ministerstvo kultury

MMR Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MŠ Mateřská školka

MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NNO Nestátní nezisková organizace

NOZ Občanský zákoník

OPŽP Operační program Životního prostředí

SFDI Státní fond dopravní infrastruktury

ZK Zlínský kraj

z. s. Zapsaný spolek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Členění národního hospodářství.....	12
Obrázek 2 Pozice neziskového sektoru v národním hospodářství podle V. Pestoffa.....	13
Obrázek 3 Poloha obce Vlčnov v rámci České republiky	36
Obrázek 4 Mikroregion Východní Slovácko	36
Obrázek 5 Znak obce Vlčnov	37
Obrázek 6 Vinné budy Vlčnov – Kojiny	50
Obrázek 7 Pohlaví respondentů	52
Obrázek 8 Věkové složení respondentů.....	53
Obrázek 9 Bydliště respondentů	53
Obrázek 10 Povědomí respondentů o kulturních akcích	54
Obrázek 11 Účast respondentů na kulturních akcích.....	54
Obrázek 12 Navštěvované akce respondentů	55
Obrázek 13 Zlepšení kulturních akcí v obci Vlčnov	55
Obrázek 14 Kulturní nabídka.....	56
Obrázek 15 Akce, které respondentům chybí.....	57
Obrázek 16 Propojení kulturního a přírodního bohatství	58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Srovnání struktury v kategorizacích ICNPO, COPNI a OKEČ	16
Tabulka 2 Obyvatelstvo Vlčnova k 1.1.2021	37
Tabulka 3 Schválený rozpočet na rok 2021	38
Tabulka 4 Příjmy a výdaje obce Vlčnov 2016–2020 v tisíc. Kč	39
Tabulka 5 Rozvoj sportu, kultury a volnočasových aktivit	40
Tabulka 6 Počet NNO v obci Vlčnov, 2017 a 2020	42
Tabulka 7 Neinvestiční transfery a příspěvky od Obce, 2019–2020, v Kč	44
Tabulka 8 Dotace poskytnuté obci Vlčnov v roce 2020, v Kč	44
Tabulka 9 Hospodaření příspěvkové organizace 2017-2020, v tisíc. Kč	45
Tabulka 10 Cestovatelská přednáška	60
Tabulka 11 Letní biatlon pro děti	61
Tabulka 12 Podílení veřejnosti na výběru kulturní akce	62
Tabulka 13 Putování po památkách pomocí QR kódů	63